П'ятниця, 27 грудня 2002 року. № 248 (2999)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Фото Олександра СЕРОГО (Укрінформ).

Напередодні свят в одеському виставково-торговельному центрі «На Середньофонтанській» покупцям пропонують товари зі знижками до 53 відсотків.

«Ми хочемо і будемо жити за законами людської порядності»,

— сказав Перший заступник Голови Верховної Ради України Геннадій Васильєв стосовно ситуації, яка набула розголосу в останні два тижні у зв'язку із зауваженнями FATF до ухваленого Верховною Радою Закону «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом».

— Це наше прагнення, — відзначив Г. Васильєв, відповідаючи на запитання, з якими звернувся до нього «Голос України», — беззастережно підтверджено минулого вівторка. Незважаючи на доволі гостру кризу, що виникла в парламенті, він вніс необхідні зміни й доповнення до закону, вже підписаного главою держави.

(Закінчення на 4-й стор.).

Міфи про мінімальну зарплату

Ранкове і денне засідання 26 грудня

Занепокоєння значної частини сесійної зали викликала інформація Юлії Тимошенко про засудження Голосіївським райсудом Києва до позбавлення волі на термін від двох до п'яти років молодих людей, переважно студентів, які брали участь в акціях протесту 9 березня 2001 року. А окрім цього, побиття (поламано ребра) у залі суду міліцією народного депутата, лідера профспілкового руху Михайла Волинця, який, за словами лідера БЮТ, намагався перешкодити самоспаленню одного із засуджених. Парламентарії вимагали інформації з цього приводу Міністра внутрішніх справ та Генерального прокурора України і вжиття відповідних заходів. Пізніше на вимогу двох фракцій було оголошено перерву, після якої Голова Верховної Ради повідомив про домовленості з лідерами чотирьох опозиційних фракцій (БЮТ, СПУ, «Нашої України» та КПУ). Як сказав Голова ВР, домовилися підготувати звернення до Президента України та Верховного Суду з приводу судового вироку молодим людям, а також запросити на 16-ту годину для інформації керівників міліції та прокуратури, а тимчасовій слідчій комісії на чолі з Григорієм Омельченком доручили розібратися з інцидентом.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ДОСВІД

Шахтарі рекорди не зраджують

Рекорд вуглевидобутку встановили гірники холдингової компанії «Ровенькиантрацит». Вперше за роки незалежності в Луганській області з початку року видобуто вісім мільйонів тонн вугілля. Отже, план загалом перевиконано на 2,5 млн. тонн. Цей успіх став можливий завдяки стабільній роботі усіх семи шахт компанії. Як зазначив голова облдержадміністрації Олександр Єфремов, економічні показники холдингу можуть бути й вищі, якщо уряд і Мінпаливенерго посприяють у проведенні вчасних і повних розрахунків споживачів за одержане паливо. Борг енергетиків шахтарям на 1 грудня становив 200 мільйонів гривень, **повідомляє наш власний кореспондент** Алла **АНТИПОВА.**

ПЕРСПЕКТИВА

Торгуватимуть грошима?

Сувенірної промисловості в Україні нині немає. Такого висновку дійшли учасники обговорення проекту закону «Про державну комплексну іміджеву програму створення та розвитку сувенірно-монетної галузі України на 2003—2010 роки». Солідну пам'ятну продукцію, яка представляла б нашу країну за кордоном, можна придбати в небагатьох місцях. А дріб'язок, що пропонують у підземках та на численних ятках, зазвичай привізний. Тож ситуація потребує державної підтримки.

Один із авторів представленого проекту — голова Громадської ради України Валентин Халецький — переконаний, що реалізація закону в восьмирічний термін обійдеться в півтора мільярда гривень. До того ж із державного бюджету буде достатньо 15 відсотків зазначеної суми. Решту пропонують «заробити» на особливих ювілейних монетах. За підрахунками, лише на продажу однієї сувенірної металевої гривні можна отримати до 95 копійок доходу.

У НОМЕР

Депутат пропонує експеримент

Донедавна директор Центрального гірничо-збагачувального комбінату, а нині депутат Верховної Ради України Володимир Мовчан переконаний, що чинні тарифи на комунальні послуги безпідставно завищено. І тому Володимир Петрович ініціює експеримент: передати житловий масив 44-го кварталу у Кривому Розі на обслуговування приватній структурі.

Ідея отримала широку підтримку. Люди вірять, що результати експерименту наочно продемонструють шляхи зниження непомірних комунальних платежів, **повідомляє наш кореспондент Ванда ЛАРІНА.**

Наш піаніст полонив Токіо

З великим успіхом пройшов різдвяний концерт за участю молодого українського піаніста Олексія Стукаленка в престижному концертному залі «Одзі» в центрі Токіо. Як **повідомили «ГУ» в Посольстві України в Японії**, талановитого юнака було спеціально запрошено на святковий концерт лауреатів японського конкурсу «Одзі» як почесного гостя — переможця цьогорічного престижного Утрехтського міжнародного конкурсу молодих піаністів імені Ференца Ліста. Вибаглива японська публіка довго аплодувала віртуозній та майстерній грі Стукаленка, у виконанні якого прозвучали фрагменти етюдів та вальсів видатного угорського музиканта.

«Міністерство охорони здоров'я попереджає...»

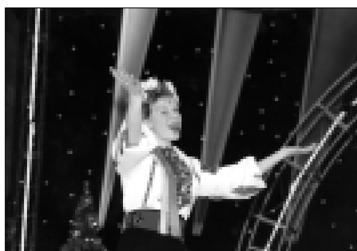
В Україні заборонено реалізацію, зберігання та використання всіх серій медичного препарату «Ензимтал» у вигляді драже № 100 виробництва індійської компанії «Дженом Біотек Пвт. Лтд.». Це визначено приписом Державної інспекції з контролю якості лікувальних препаратів Міністерства охорони здоров'я України. Зразки семи серій названих ліків мають ушкоджену поверхню (подряпини, відколення, ум'ятини, нерівномірне забарвлення), пояснює Держінспекція. Препарат потрібно вилучити з обігу, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Народжуваність зростає

Протягом одинадцяти місяців цього року у Львові народилося 5880 осіб, померло — 5730. Отже, за словами начальника міського управління охорони здоров'я Юрія Сагача, вперше за останні кілька років зафіксовано приріст населення. Водночас порівняно з аналогічним періодом 2001 року зменшилася кількість дітей, що померли віком до року, **передає «Інтерфакс-Україна».**

У Херсоні кілька поверхів дев`ятиповерхівки зруйновано вибухом газу. Одна особа постраждала

Міфи про мінімальну зарплату

Ранкове і денне засідання 26 грудня
(Початок на 1-й стор.).

На початку засідання парламентарії скористалися нагодою проголосувати за направлення низки депутатських запитів. Вони, зокрема, підтримали свого колегу Г. Крючкова, який у запиті вимагає з'ясувати достовірність змісту розмов Президента України з високопоставленими чиновниками України, що наведені у книжці «Хто є хто на дивані Президента». І водночас не підтримали не менш екзотичний запит про доцільність перебування посла РФ в Україні.

Парламентарії узгодили свої плани на найближчу і віддалену перспективу. Спершу погодилися дочекатися тиражування і надання їм проекту держбюджету, над яким, як було сказано, усю ніч працювали профільний парламентський комітет і уряд (документ, нагадаю, розглядали напередодні). Потім депутати дружно погодилися внести до порядку денного і 377 голосами «за» прийняли постанову в цілому про календарний план проведення третьої сесії ВР. Як повідомив голова парламентського Комітету з питань Регламенту В. Матвєєв, передбачено, що два тижні місяця депутати працюватимуть у режимі пленарних засідань, одну семиденку — в комітетах і фракціях, а останній тиждень місяця — в округах. До того ж з урахуванням великої кількості святкових вихідних, виходили з того, щоб вони припадали саме на час роботи депутатів з виборцями в округах. Третю сесію ВР нинішнього скликання заплановано завершити 18 липня 2003 р. А четверту — розпочати 2 вересня.

Гарячі дискусії депутатів викликали пропозиції і аргументи Президента, який відмовився підписувати листопадовий закон про встановлення розміру мінімальної заробітної плати на 2003 рік на рівні 237 гривень. Новий Міністр праці та соціальної політики М. Папієв сказав, що той закон приймався не за поданням уряду, що він не відповідає темпам економічного розвитку, потребує додаткових 9,8 млрд. грн. на зарплату, може призвести до скорочення бюджетних установ або підвищення боргів із зарплат. Тому просив повернутися до питання підвищення мінімального рівня за підсумками виконання бюджету в одному з кварталів наступного року. У відповідь народний депутат Ярослав Сухий від імені профільного парламентського комітету нагадав, що мінімальна зарплата не може бути нижча за прожитковий мінімум і це насамперед суперечить указам Президента України. Нинішня мінімальна зарплата у 165 грн., за його словами, не може задовольнити потреб людини навіть у продовольчих товарах. Свого часу парламент пішов на компроміс з урядом: замість 270 грн., що мала б становити мінімальна зарплата, погодилися на 237 грн., або на 65 відсотків від прожиткового мінімуму. Розвіявши кілька міфів про неможливість підвищення мінімальної зарплати, співдоповідач запропонував новий компроміс — з 1 січня мінімальну зарплату встановити на рівні 185 грн., а з 1 липня — 237 грн. Однак для прийняття закону в новій редакції забракло близько 20 голосів депутатів. Ще менше проголосувало за подолання президентського вето.

Пізніше парламентарії ще раз повернулися до цього питання. Фракції КПУ і СПУ, які наполягали на межі 237 і жодної гривні — менше, погодилися на поетапне збільшення мінімальної зарплати. Як наслідок, 364 голосами «за» закон про збільшення розміру мінімальної зарплати у новій редакції таки прийняли. До речі, нашим громадянам має потеплішати у прямому розумінні і від того, що ВР продовжила термін виконання власної постанови про забезпечення теплом житлових будинків, закладів освіти, охорони здоров'я тощо.

За дві останні години засідання парламентарії визначилися шляхом голосування із більш як трьох десятків проектів законів і постанов ВР. Переважну більшість прийнято або в цілому, або за основу. Наприклад, схвалено зміни стосовно державного пенсійного страхування працівників льотного складу, повернення боргів шахтарям, вилучення норм про страхування членів громадських формувань. Низка ухвалених постанов стосувалася результатів парламентських слухань з тих чи тих питань. Одна з постанов у прямому розумінні врятувала УБОЗи (управління боротьби з організованою злочинністю), адже їх було запропоновано ліквідувати, як такі, що не виконують своїх функцій.

Анатолій БЕНЬ.

Репетиція слухань

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

У Верховній Раді відбулася нарада природоохоронців з питання дотримання вимог природоохоронного законодавства. Оскільки парламентські слухання на цю тему було заплановано на 25 грудня, а потім перенесено на 13 січня наступного року, представники багатьох областей, які вже прибули до Києва, та Комітет ВР з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи вирішили просто порадитися.

Головуючий народний депутат України Іван Заєць запропонував дати оцінку екологічній ситуації в Україні, чинному законодавству й перспективам екологічної політики. Іван Заєць, як колишній міністр екології, та нинішній міністр Василь Шевчук мусили визнати, що Україна втратила лідерство в екологічному процесі. До того ж досі не розроблено жодного із 29 документів, необхідних для проведення в травні наступного року в Києві зустрічі міністрів екології країн Європи.

Тим часом зростає число екологічних проблем. Наприклад, в Україні величезна кількість сховищ, котрі перевантажені твердими побутовими відходами. Про одне з них бідкався представник Харківської області Віталій Кім.

Представник асоціації «Зелений світ» Михайло Михалко обурювався, що Київська міськдержадміністрація не погоджується надати Голосіївському лісові статус Національного природного парку. А директор виробничо-комерційної фірми «Проектгідробуд» Вілемір Зізак з Одеси взагалі був розчарований: привіз схеми, малюнки проекту судноплавного каналу «Дунай—Чорне море», а йому не дали слова. Природоохоронці висловили сподівання, що під час слухань буде враховано всі слушні зауваження, пропозиції й вимоги, що пролунали на нараді, яка стала своєрідною генеральною репетицією. Можливо, буде змінено тему слухань — не про дотримання вимог природоохоронного законодавства, а про його виконання та ефективність. Таке побажання висловив Міністр екології Василь Шевчук.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

ФОТОФАКТ

Фото Сергія КУЗНЕЦОВА (Укрінформ).

У новорічному святі для дітей з функціональними обмеженнями, організованому Київським міським центром соціальних служб для молоді, взяли участь 350 юних обдарувань.

Глава держави про рік минулий і про рік прийдешній

У січні пройде перше засідання конституційної комісії щодо реалізації політичної реформи. Про це повідомив Президент України Леонід Кучма на прес-конференції, на якій підбив підсумки року, що минає. «Обіцяю, що в середині місяця це засідання обов'язково відбудеться», — наголосив глава держави. Водночас він зауважив, що є чимало істотних напрацювань, хоча є і розбіжності. Леонід Кучма переконаний, якщо «не вдасться провести реформу до президентських виборів, то вона тоді не відбудеться.

Однією з найважливіших подій року Президент України вважає минулі парламентські вибори. На його думку, вони показали передусім «наявність політичної волі до демократичних перетворень». Водночас глава держави відзначив, що виборча кампанія видалася доволі складною. Леонід Кучма позитивно оцінив нинішню Верховну Раду, де, на його думку, «абсолютна більшість налаштована на демократичні перетворення, на європейський вибір». «Залишилося небагато — налагодити нормальну роботу в законодавчому органі», — підкреслив глава держави.

Президент України висловив також побажання, щоб в Україні з'явилася цивілізована опозиція. Він зауважив: «не повинно бути сумнівів, що країні потрібна опозиція, яка не дасть можливість робити помилкові кроки, пропонуватиме альтернативні рішення. Одначе це повинна бути цивілізована опозиція, яка діятиме в межах правового поля». Леонід Кучма вважає, що такої опозиції в Україні поки що немає. А тому дії неконструктивної опозиції завдають країні багато збитків, зокрема, економічних, політичних, моральних.

Глава держави не вважає, що у парламентській кризі винна фракція СДПУ(о). Не можна з фракції творити образ ворога — таку думку висловив Леонід Кучма.

Водночас Україна зустрічає 2003 рік з новим урядом. Леонід Кучма наголосив, що перед ним стоять складні завдання. Особливо щодо збільшення розміру мінімальної зарплати. На думку Президента України, без політичної підтримки, зокрема вищого законодавчого органу, «ніколи не будемо мати таких результатів, яких прагнемо». А тому, підкреслив глава держави, треба, щоб функціонував механізм «чіткої відповідальності» уряду і парламенту за свою роботу.

Відповідаючи на запитання про свого наступника, Леонід Кучма зауважив, що у цієї людини повинен бути стрижень, на який зможе опертися і суспільство, і гілки влади. Проте глава держави сказав, що нікого конкретно він не мав на увазі.

Президент України висловив сподівання, що наступний рік для країни і для нього особисто буде не такий гіркий, як рік, що минає. «Надія помирає останньою, я дивлюсь на рік прийдешній з надією», — наголосив Леонід Кучма. Він повідомив, що зустрічатиме свято Нового року в колі сім'ї.

Володимир КОРОЛЮК.

У НОМЕР

Без галасу й пилу

У ВАТ «Нікопольський феросплавний завод» стала до ладу газово-аспіраційна станція. Тепер можна буде знешкоджувати за рік майже тисячу тонн шкідливих пилових викидів. «Обслуговуватиме» новинка «найбрудніші» цехи — три плавильні електропечі, чотири розливальні машини і весь дробильно-сортувальний комплекс та конвеєр подачі шихти. Уже протягом чотирьох років нікопольські феросплавники, особливо не афішуючи своїх дій, витрачають по десять мільйонів гривень на покращення екологічних показників свого виробництва і умов праці в цехах, **повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО**.

■ *Фотофакт*

Завдяки друзям з Італії цього року газифіковано Великозліївську загальноосвітню школу I—III ступеня Ріпкинського району на Чернігівщині.

На знімку: директор навчального закладу Олександра Дубініна знайомить заступника голови райради Володимира Стельмаха із свіжою кореспонденцією з Італії.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Найсумніша перемога Омбудсмана

Уповноважений Верховної Ради з прав людини Ніна Карпачова домоглася виконання рішення суду про відшкодування моральних збитків батькам Юрія Мозоли і стягнення на їхню користь 100 тисяч та 30 тисяч гривень відповідно з СБУ та прокуратури Львівської області. Підставою для судового позову була мученицька смерть 26-річного хлопця, якого закатували львівські правоохоронці.

Три доби команди дізнавачів СБУ з участю прокуратури намагалися примусити віруючу молоду людину взяти на себе злочини ще не знайденого тоді серійного вбивці Оноприєнка. (Маніяка знайшли за два тижні після страшної, повільної смерті знівеченого тортурами, задушеного гамівною сорочкою, невинного хлопця).

Під час розслідування кримінальних справ батьків Юрія не було визнано потерпілими. І лише торік завдяки наполегливим діям Ніни Карпачової мати загиблого набула статусу потерпілої. А гроші на рахунок батьків Мозоли надійшли нещодавно.

Без політичної підтримки вищого законодавчого органу «ніколи не будемо мати таких результатів, яких прагнемо»

«Опера» наскочили на пера... Законодавчі

Незабаром ще одне недремне око може додатися до контролерів за «невидимками» — «топтунами», «операми» чи прозваними ще інакше оперативними працівниками міліції, СБУ та низки інших силових структур. Таке може статися внаслідок схвалення парламентом запропонованих народним депутатом Іваном Вернидубовим змін до Закону «Про оперативно-розшукову діяльність».

Повноваження неабиякі. В разі схвалення норми районний чи міський прокурор або уповноважені на те прокурори управлінь і відділів вищих прокурорських структур також матимуть право входити до всіх приміщень органів оперативно-розшукової діяльності, перевіряти розпорядження і накази, скасовувати незаконні постанови про порушення або закриття відповідних справ чи про їх поновлення, перевіряти скарги на «оперів». А найголовніше — давати письмові вказівки про проведення оперативно-розшукових заходів в інтересах кримінального судочинства, про розшук безвісти пропалих осіб. Тобто повноваження, якими досі наділене лише вузьке коло прокурорської еліти, — Генпрокурор із заступниками, прокурори областей, АРК та прирівняні до них або уповноважені ними особи. За цією елітою, у тому числі заступниками відповідних прокурорів, пропоновано залишити лише право опротестовувати незаконні постанови судів про дозвіл або відмову на здійснення оперативно-розшукових заходів та надання згоди на продовження строку проведення цих заходів.

Колись, запроваджуючи чинне нині обмеження для прокурорів, законодавці виходили з міркувань убезпечення можливого витоку цієї специфічної конфіденційної інформації шляхом звуження кола осіб, яким вона доступна. Логіка зрозуміла. Але, як засвідчила практика, натомість втратили в контролі за діяльністю «оперів».

Для довідки: в Україні оперативно-розшуковою діяльністю мають право займатися підрозділи МВС, СБУ, Прикордонних військ, Міністерства оборони, Управління державної охорони, податкова міліція (ст. 78 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»). Останнім часом на таке право претендує (подано законопроект) і Держмитслужба.

Порядний і законослухняний «опер», звісно, не потребує додаткового контролю. Тим паче з боку тих перевіряльників, які можуть бути, ніде правди діти, і «зайвими вухами» своїх грошовитих клієнтів. Недаремно у пояснювальній записці до законопроекту І. Вернидубов зауважує, що коло причетних до діяльності «оперів» і без того широке у самих правоохоронних органах, які мають право займатися такою роботою. А отже, натякає, що коли комусь і закортить довідатися про те, хто за ним «ходить» (слухає), що «винюхує» — може знайти «Іуду» і в самому відомстві. Водночас, вважає законодавець, завдяки схваленню його пропозиції буде ще одна можливість дисциплінувати оперпрацівників, «а це переважно молоді люди без достатнього професійного досвіду», надійніше утримувати їх у правовому полі.

Ця, здавалося б, вузькопрофільна тема діяльності оперативно-розшукових підрозділів не залишила байдужими наших читачів. Особливо тих, кому «в печінках сидить» специфічне клацання у службовій чи домашній телефонній слухавці, кому набридли підозри (і не завжди небезпідставні) щодо підслуховувальних «жучків» у кабінеті або «тіні» невідомих молодиків дорогою на роботу чи з неї. Пригадаймо численні заяви народних депутатів про стеження за ними оперативних служб, а отже, виконання цими органами непередбачених законом функцій, у тому числі політичного «сиску». Доречно згадати про скандал з протизаконним стеженням за колегами-журналістами Георгієм Гонгадзе чи Олегом Єльцовим. А який страшний образ цих служб постане, якщо підтвердиться легітимність плівок майора Мельниченка! Остання новина — затримання Генпрокуратурою одного з оперпрацівників УБОЗУ за начебто підкладання наркотиків під час обшуку бізнес-фірми К. Григоришина (про свавілля, виявлене свого часу до депутата Сивковича, вже й не кажу).

Громадський контроль за цією специфічною діяльністю практично неможливий. Тому багато хто сподівається на підтримку парламентом нової норми, адже і депутатам, і їхнім виборцям у таких питаннях, як то кажуть, доводиться дмухати на холодне.

Хоча й противників норми також не бракує. Сьогодні, нагадують вони, щоб накинути оперативний невід на людину, керівництво райвідділу міліції мусить виходити на обласний рівень, надавати вагомі докази облпрокуратурі й отримувати згоду там. Хоч би як там було, та в «розкладах» на районному (містечковому) рівні оперативні служби використати тишком-нишком сьогодні важче, ніж у разі, коли районний прокурор отримає право давати дозвіл на проведення ОРД. Мають рацію і ті з правоохоронців, хто киває на силу-силенну різноманітних комерційних структур, насамперед охоронних, чиї люди, незважаючи на заборону, також активно експлуатують «оперний простір», і їх нова законодавча норма не торкнеться. Також проблема, але це вже дещо інша тема.

Анатолій БЕНЬ.

ФОТОФАКТ

Святкову літургію до Різдва Христового у столичному соборі Св. Олександра відправив Апостольський нунцій в Україні Микола Етерович.

Фото Володимира ПОЛХОВСЬКОГО (Укрінформ).

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Пакет проти диспропорцій

Народний депутат Олександр Пеклушенко на прес-конференції у Запоріжжі повідомив про намір фракції «Регіони України» підготувати пакет законопроектів, який гармонізував би взаємовідносини місцевих та центральних органів влади.

На його думку, гостра потреба в таких законодавчих актах зумовлена передусім серйозними диспропорціями в рівнях життєзабезпечення регіонів. Сьогодні вони здебільшого не впливають на формування місцевих бюджетів. А отже, не мають можливості оперативно й комплексно розв'язувати левову частку соціально-економічних проблем. Він переконаний: регіонам слід надати більше свободи і в економічному, і в політичному сенсі.

Репатріанти і держава

Держкомнацміграції України провів у Києві громадські слухання на тему: «Стан законодавчого забезпечення державної політики у сфері репатріації кримськотатарського народу, болгар, вірмен, греків, німців». У слуханнях брали участь народні депутати, представники адміністрації Президента й Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, Ради представників кримськотатарського народу при Президентові України, громадських організацій національних меншин України, науковці.

Створення належних екомічних та соціальних умов для депортованих, які повертаються до Криму, є предметом особливої уваги державної влади в Україні. Тільки в 2002 році затверджено три урядові програми, спрямовані на вирішення цих проблем. Законом України «Про Державний бюджет України на 2002 рік» на облаштування депортованих передбачено 45 млн. грн. Водночас Держкомнацміграції України активно шукає кошти з альтернативних джерел від країн-донорів, міжнародних організацій та фондів. Так, у жовтні ц. р., зокрема, підписано угоду між Фондом у справах Вакфів емірату Шарджа (Об'єднані Арабські Емірати) та Держкомнацміграції України про надання фінансової допомоги репатріантам.

Прес-служба Держкомнацміграції України.

Від двох до п'яти років

Голосіївський місцевий суд Києва засудив членів УНА-УНСО, котрі брали участь у масових акціях протесту 9 березня 2001 року в Києві, від двох до п'яти років позбавлення волі, а чотирьох членів цієї організації — умовно. «Унсовців» звинувачено за статтею Кримінального кодексу «Організація масових безпорядків».

Як **повідомив прес-центр УНА-УНСО**, під час оголошення вироку суду в залі було дуже багато людей, які прийшли підтримати звинувачуваних, зокрема, народні депутати України від опозиційних фракцій Степан Хмара, Левко Лук'яненко, Олександр Турчинов, Андрій Шкіль та інші. Після оголошення вироку засудженим на 3,5 року позбавлення волі Олег Бойко вчинив спробу самоспалення. У цей самий момент у бік конвою полетіло крісло, після чого між конвоєм і групою підтримки засуджених зчинилася сутичка, під час якої постраждав народний депутат України Михайло Волинець. Як **повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна»**, лідер УНА-УНСО Андрій Шкіль назвав рішення суду «надзвичайно несправедливим» і заявив, що його буде оскаржено.

У НОМЕР

Харків у скорботному очікуванні «чорного тюльпана»

Учора країна прожила ще один день у жалобі. Надто багато в нас траурних днів для однієї невеликої країни... Але у Харкові, звідки більшість загиблих у авіакатастрофі Ан-140, дні жалоби закінчаться не скоро. Як передає прес-служба Харківської облдержадміністрації, прибуття спеціального літака з тілами загиблих — і українців, і росіян — за попередніми даними, очікується у ніч з 26 на 27 грудня до харківського аеропорту «Сокольники». Поховання загиблих харків'ян відбудеться 27—28 грудня. В одному із цехів Харківського авіазаводу пройде панахида по загиблих. У ці дні режимне підприємство буде відкрито для всіх, хто захоче попрощатися з близькими чи знайомими людьми.

За відомостями, які нині має преса, тіла всіх загиблих знайдено і вони нині перебувають у морзі Ісфахана. Як повідомлялося раніше, витрати на похорони 29 загиблих харків'ян візьме на себе місцевий бюджет. Родинам загиблих нададуть допомогу у розмірі п'яти тисяч гривень. Підприємства Харківської області вже почали збір коштів на ці цілі.

До Ісфахана, як відомо, вилетіла спеціальна комісія у складі 36 осіб, яку очолив Міністр промислової політики Анатолій М'ялиця. До її складу ввійшли також генеральний директор Харківського авіазаводу Павло Науменко та два фахівці авіазаводу. До 3 січня комісія має з'ясувати і назвати хоча б попередні причини авіакатастрофи. Нагадаю, що Анатолій М'ялиця професіонал в авіації, багато років до призначення на міністерську посаду був директором ХАЗу.

Посольство Ісламської Республіки Іран в Україні висловило співчуття главі Харківської облдержадміністрації Євгену Кушнарьову в зв'язку з катастрофою пасажирського літака Ан-140. Втрата великої кількості керівників та фахівців України, йдеться в ньому, які доклали зусиль на шляху розширення співробітництва між двома народами, — непоправна втрата, але їхні імена назавжди залишаться в історії взаємовідносин наших країн. Посольство висловило впевненість і в тому, що двостороннє співробітництво в науковій і промисловій сферах триватиме.

Ще за однією із інформацій, опізнано тіла лише 18 загиблих. Особи інших, мабуть, доведеться встановлювати за допомогою судово-медичної експертизи. Транспортна прокуратура розпочала перевірку аеропорту, авіазаводу та компанії «Аеромість». Перші результати такі: порушень під час відпочинку екіпажу перед польотом не встановлено. Літак до підняття в повітря відповідав усім технічним вимогам. Пальне було заправлене саме те, що передбачено для даного типу літаків.

Знайдено один із «чорних ящиків» — голосовий самопис потерпілого катастрофу літака Ан-140. Його опечатано і передано на зберігання в офіс правоохоронних органів Ірану. Другий «чорний ящик» — реєстратор польотних даних — ще серед уламків хвостової частини фюзеляжу літака, і найближчим часом його теж розраховують дістати.

Масштаби трагедії такі великі, що важко навіть уявити її наслідки. Адже серед загиблих провідні фахівці авіаційної промисловості. Харківський авіазавод практично обезголовлено. З-поміж 19 загиблих співробітників підприємства — семеро керівників: директор департаменту, головний технолог і начальник управління економіки. Непоправні втрати зазнали і на інших відомих у світі підприємствах авіації.

За попередньою, основною, версією, оприлюдненою Міністерством закордонних справ України, причиною катастрофи Ан-140 в Ірані стала та обставина, що пілоти за умов поганої видимості не впоралися з керуванням. Загальну реакцію харків'ян на цю версію можна висловити так: знову хочуть списати все на мертвих. Екіпаж пілотів був дуже досвідчений і практичний, не один раз приземлявся в цьому аеропорту і добре орієнтувався на місцевості. Нагадаю: 24 грудня керівник Харківської області Евген Кушнарьов повідомив, що розглядаються три версії причин трагедії — несправність літака; втрата керування екіпажем за умов поганої видимості; зважаючи на близькість території Іраку, літак могли збити.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Колектив ВАТ лізингової компанії «Укртранслізинг» висловлює глибоке співчуття родичам і колективам Харківського державного авіаційного виробничого підприємства, АНТК імені Антонова, **групі компаній «Авіоніка», компанії ІнтерАМІ-Інтер'єр, ЗМКБ «Прогрес», ВО «Південмаш», НВК «Електроприлад», заводу ФЕД, АТ «Аеросила», журналу «Вісник авіації і космонавтики», компаній «Агрегат», «Авіафільм»** у зв'язку з тяжкою, непоправною втратою близьких, співробітників, що трагічно загинули в авіакатастрофі 23 грудня 2002 року.

«Ми хочемо і будемо жити за законами людської порядності»

— сказав Перший заступник Голови Верховної Ради України Геннадій ВАСИЛЬЄВ стосовно ситуації, яка набула розголосу останні два тижні у зв'язку із зауваженнями FATF до ухваленого Верховною Радою Закону «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом».

(Початок на 1-й стор.).

— А, власне, з якого дива такий, висловлюючись російською мовою, «сир-бор»? Чому так склалася ситуація? Адже законопроект започатковано нібито своєчасно. Як запевнили розробники, з ним попередньо знайомили європейських експертів. Усе йшло згідно з пріоритетами нашого законодавства і узгодження з європейським.

— Так. Цю законодавчу проблему ініційовано майже два роки тому. Були два відповідні президентські укази. Слідом надійшов до парламенту урядовий законопроект, а також кілька депутатських. Вони вивчались, аналізувались, зводились в один. Але ж, пригадайте, були вибори до Верховної Ради, непроста організаційна перша сесія. І водночас хочеться швидше і в Європейський союз, і в Світову організацію торгівлі. Про системність цієї роботи дбали, створюючи й окремий комітет з питань європейської інтеграції з підкомітетом узгодження, адаптації законодавства. А головне, підкреслю, боліло й болить, щоб наше право не тільки узгоджувалося із світовим, а й грунтувалося на своїх, вітчизняних реаліях.

— Як, на вашу думку, вдалося поєднати в законі ці умови? Що йогоріднить з європейськими стандартами і чим він відрізняється від них?

— В ухваленому законі простежується виправданий універсалізм. І це доцільно. Для прикладу звернімося до тексту закону. В одній з його статей, зокрема, сказано: «Дія цього закону поширюється на громадян України, іноземців та осіб без громадянства, а також юридичних осіб, їх філії, представництва та інші відокремлені підрозділи юридичних осіб, що забезпечують здійснення фінансових операцій на території України, а також поза її межами відповідно до міжнародних договорів України». Глобальний, так би мовити, підхід просто необхідний, оскільки законом регулюються відносини у сфері запобігання та протидії запровадженню в легальний обіг злочинних доходів та у сфері боротьби з фінансуванням тероризму.

Така узгодженість з правовими європейськими стандартами в цій галузі характерна для всіх статей закону.

— На сьогодні в Україні контрольними повноваженнями у сфері протидії відмиванню коштів злочинного походження наділені спеціальні підрозділи, які знаходяться у складі і Міністерства внутрішніх справ України, і Служби безпеки, і Державної податкової адміністрації. Чи потрібно вносити якісь зміни у законодавство? У чому полягають недоліки діючої системи контролю?

— Наші проблеми пов'язані з тим, що структури у нас є і, на мій погляд, їх навіть забагато, а от механізмів, інструментів для роботи немає. Невипадково, що поточного року до суду направлено менш як половину справ, що перебували у провадженні слідчих прокуратури, податкової міліції, СБУ за ознаками легалізації коштів, здобутих злочинним шляхом. А про винесення вироку й узагалі годі й казати. А якщо розглянути якісну сторону справи. Правоохоронними органами порушуються кримінальні справи за малозначними, дріб'язковими фактами ухилення від надмірного оподаткування, які розглядаються як відмивання коштів.

Так, міжрайонним прокурором Рівненської області порушено кримінальну справу щодо голови сільського фермерського господарства, який, зловживаючи службовим становищем, не оприбуткував 4 тонни озимого ячменю нового врожаю. Отримані від реалізації зерна 1 840 грн. «легалізував», використавши для потреб господарства. В Харківській області слідчим підрозділом податкової міліції порушено кримінальну справу стосовно громадянина, який без ліцензії збув незаконно придбані алкогольні напої, а отримані від їх реалізації 30 грн. «легалізував»!

Головне завдання, що постало перед законодавцями, полягало не тільки в тому, щоб визначити головне відомство, яке виконуватиме функції регулювання та нагляду у сфері протидії згаданому злочинному явищу, а ще й у тому, щоб забезпечити його необхідним інструментарієм. Без правової бази не буде нормальної, ефективної роботи.

— Ваша думка про виписані в законі норми стосовно системи та суб'єктів фінансового моніторингу.

— У законі пропоновано запровадити дворівневу систему, яка складається з первинного і державного рівня. Суб'єктами первинного є: банки, страхові та інші фінансові організації, члени платіжних систем, еквайрингові та клірингові установи; товарні, фондові та інші біржі, професійні учасники ринку цінних паперів; інститути спільного інвестування; гральні заклади, ломбарди, юридичні особи, що проводять будь-які лотереї; підприємства та організації, які здійснюють управління інвестиційними фондами чи недержавними пенсійними фондами; підприємства і об'єднання зв'язку, інші некредитні організації, що здійснюють переказ грошей; інші юридичні особи, які відповідно до законодавства проводять фінансові операції.

Зрозуміло, що суб'єктами державного фінансового моніторингу є центральні органи виконавчої влади, Національний банк України. Вони відповідно до закону виконують функції регулювання та нагляду за діяльністю юридичних осіб, що забезпечують здійснення фінансових операцій. А крім того, як і практикується в багатьох європейських країнах, — уповноважений державний орган, тобто урядовий орган управління. Такий орган — Державний департамент фінансового моніторингу — уже діє. Це відповідає рекомендаціям експертів Ради Європи стосовно того, що ключовим органом у загальнодержавній системі протидії відмиванню злочинних доходів є структура фінансового контролю, яка отримувала б інформацію про операції, що мають ознаки відмивання «брудних» грошей, аналізувала їх та, в разі виявлення ознак злочину, передавала відповідну інформацію до правоохоронних органів. До речі, такі органи, що відповідають критеріям FATF, діють у 19 державах.

— Коли наберуть чинності закон чи правила щодо банківської та комерційної таємниці?

— Порядок та умови надання такої інформації відповідно до законодавства встановлюються урядом та НБУ. А стосовно таємниці визначається, що надання інформації про операцію з надходження від суб'єктів первинного фінансового моніторингу уповноваженому органу, а з ним — правоохоронним органам не вважається порушенням банківської або комерційної таємниці.

— Однак ухвалений Верховною Радою закон не задовольнив Міжнародну організацію з протидії відмиванню «брудних» грошей. Наслідком стало запровадження FATF контрзаходів щодо України. Не минуло й місяця після прийняття закону, а вже 20 грудня FATF рекомендувала країнам-членам поступово вводити санкції щодо України. Чи не здається вам, Геннадію Андрійовичу, що попри майже повну узгодженість прийнятого закону з європейським законодавством та схвальні оцінки закордонних експертів закон усе-таки виявився недосконалим? Чи можливо було передбачити такі наслідки?

— Ми прагнули розробити такий закон, який враховував би всі можливі ситуації у цій сфері. На жаль, з першого разу цього не вдалося зробити. Це й дало підстави FATF оголосити про запровадження контрзаходів. Про що йдеться? Міжнародна організація з протидії відмиванню «брудних» грошей зробила такий крок тому, що Україна не змогла прийняти закон, який протидіє відмиванню «брудних» грошей і відповідає міжнародним стандартам. Першими, хто запровадив проти України такі санкції за рекомендацією FATF, стали США. А за ними слід чекати відповідних кроків з боку інших держав. Зауваження спричинили норми закону, які нечітко визначають, коли необхідно записувати інформацію про підозрілі трансакції, не визначені ситуації, за яких така інформація повинна надаватися правоохоронним органам, а також нечітко визначено відмінність між законом про боротьбу з відмиванням грошей та кримінальним законодавством. FATF рекомендувала країнам-членам встановити жорстку (у т. ч. юридичну) систему встановлення особи з України до того, як із нею встановлено ділові відносини, посилити механізми фінансової звітності про операції з українськими партнерами, а також бути особливо пильними під час відкриття дочірніх підприємств і філій українських компаній.

Звісно, ми повинні були відреагувати швидко. Наслідком стало внесення до закону змін, які уточнюють і конкретизують деякі його положення та враховують висловлені з боку FATF зауваження до цих положень. Таким чином, ми виконали поставлені перед нами завдання.

— Деталізуйте, будь ласка: які все-таки зміни пропонувалося внести до закону?

— Наприклад, до статті 12, яка містить широкий перелік ознак операцій, що можуть свідчити про спрямованість на легалізацію доходів, одержаних злочинним шляхом. Зрозуміло, що цей перелік не може бути вичерпним, адже зацікавлені особи не залишать спроб винаходити відмінні від описаних способи легалізації одержаних злочинним шляхом доходів і таким чином на певний час не привертати до них уваги з боку внутрішнього фінансового моніторингу. Одним із завдань останнього є вчасне виявлення нових способів легалізації доходів та повідомлення про них суб'єктів державного фінансового контролю.

З огляду на це запропоноване доповнення до статті 12, на перший погляд, має зрозумілу мету — працювати на випередження подій. Однак, з другого боку, пропоноване формулювання «інші обставини, які...» (тобто щось комусь не до вподоби і т. д.) дозволяло довільно тлумачити закон, давало підстави для суто суб'єктивного підходу у визнанні фінансової операції такою, що підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу, а отже, створювало широке підгрунтя для зловживань з боку контролюючих осіб і могло призводити до прогнозованих негативних наслідків застосування цього закону.

Парламентські фахівці чіткіше сформулювали ознаки, за якими фінансова операція може належати до таких, що підлягають фінансовому моніторингу, оскільки наслідком такого визнання є певні обмеження прав суб'єктів фінансових операцій та інші негативні наслідки, у тому числі у вигляді юридичної відповідальності. До речі, Росія пішла цим самим шляхом, також чітко сформулювавши ці ознаки. Інший підхід суперечив би Конституції України, відповідно до якої кожному гарантується право знати свої права і обов'язки. У разі, коли ознаки фінансової операції, що має сумнівний з точки зору відмивання коштів характер, визначаються у загальному вигляді («інші підстави, які...»), обов'язок відповідних суб'єктів формулював не конкретно. За таких обставин від особи вимагалося б виконання обов'язку, якого вона за законом чітко зрозуміти не може. З другого боку, підстави для обмеження прав відповідних суб'єктів та інші негативні наслідки правового характеру також мали розмитий (неконкретний) характер.

З огляду на це проблему, на розв'язання якої спрямоване доповнення до статті 12 цього закону, пропонувалося розв'язувати шляхом чіткого і однозначного формулювання ознак сумнівних фінансових операцій, які можуть стати предметом фінансового моніторингу, в тому числі шляхом внесення в перспективі відповідних змін до статті 12 на підставі практики застосування цього закону.

— Одначе ухвалення Верховною Радою змін до закону ще не означає, що FATF, у свою чергу, оголосить про скасування санкцій. На вашу думку, який наступний крок маємо зробити, щоб виправити ситуацію?

— Наступним кроком має стати активізація зовнішньополітичної діяльності у цьому напрямі. Необхідно зробити все можливе, щоб пом'якшити наслідки введення санкцій. Тепер черга за дипломатами, які мають зустрітися з керівниками фінансових міністерств країн—членів FATF і пояснити нашу позицію. І, звісно, треба виконати всі зобов'язання перед цією організацією.

— Геннадію Андрійовичу, це, так би мовити, висока політика і її наслідки для нашої держави. А тепер подивимося на ситуацію навколо закону і запроваджених санкцій очима українського підприємця, який має закордонні рахунки чи збирається розпочати справу в одній із країн—членів FATF. Чи не позначиться запровадження санкцій на його справах?

— Говорити про реальні наслідки для фінансової системи держави та підприємців через запровадження санкцій з боку FATF можна буде тільки після того, як країни-учасниці визначаться із заходами стосовно України. Поки проти України не застосовано таких конкретних заходів (наприклад, блокування кореспондентських рахунків українських банків за кордоном), спрогнозувати ситуацію важко. Навіть прийняті зміни не дають повних гарантій того, що ситуація не погіршиться. Предметом нашої уваги повинна стати постійна робота над створенням системи боротьби з тінізацією економіки. Ми маємо завоювати репутацію країни, де з відмиванням «брудних» грошей іде відверта і безкомпромісна боротьба, повернути собі довіру світової спільноти. А головне, держава повинна дбати про власного підприємця, створити йому умови для ефективної роботи і на власній території, і за кордоном. Думаю, що чесному підприємцеві нічого боятися, якщо він працює прозоро.

— Дякуємо за розмову.

Розмовляли Валерій СИДОРЕНКО та Микола ХОЦЬКИЙ.

У рік Кози даруйте дзвіночки та квіти

Якщо вірити астрологам, у рік Кози на святковому столі має бути одинадцять свічок, білий посуд, багато зелені та хліба, смачних солодощів і фруктів: персиків, апельсинів, авокадо. Ціни на півострові ростуть не щодня — щогодини, тож кримські господині поспішають скупитися. Зросла вартість навіть картоплі, яка майже вся, привезена не в рефрижераторах, а в простих вантажівках, померзла.

Уже нині, ті хто має гроші, купують «у холодильник» те, що дорожчає найстрімкіше: м`ясо, сири, масло і рибу, консервовані кукурудзу, горошок, майонез та крабові палички. Заздалегідь припасають і варену ковбасу, хоча відомо: саме цей товар слід купувати в останній момент, лише в перевірених місцях, обов`язково звернувши увагу на дату виготовлення. Дехто дозволяє собі потішити ближніх апельсинами, мандаринами, лимонами, гранатами. А, приміром, кілограм хурми чи бананів дорожчають у Криму на 50 копійок чи й гривню за день. Зрештою, як і цукерки, вафлі та печиво.

На очах росте у ціні й спиртне. Та люд бере все найдешевше, що під руку підвернеться, вочевидь, забуваючи: свята в Криму для фальсифікаторів, як і курортне літо, — час великого полювання за грошима відпочивальників. Чимало пропонованого спиртного має неблагородне «підвальне» походження. Тож слід пильно придивлятися, щоб замість шампанського не поставити на святковий стіл банальний студентський «сухарик», газований бульбашками, як звичайна мінералка.

Ще одна данина традиціям — святкове деревце. На ялинкових базарах Сімферополя вони по кишені не всім. За метрові красуні правлять від 15 гривень і вище, а за штучні — від 20 до 500. Щоправда, прикраси кожен може підібрати відповідно до своїх купівельних спроможностей: від 50-копійкових кульок до 20-гривневих куль.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Якщо збираєтеся в гості, для подарунка вибирайте дзвіночки і квіти в горщиках: новій господині року —Козі — вони особливо до вподоби.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Свято не купиш

РОЗДУМИ ВГОЛОС

У щасливому дитинстві кожен малюк знає, що ялинку, подарунки та солодощі приносить Дід Мороз. Але ми підростали, і нашу віру в доброго старенького в червоному кожусі остаточно зруйнувала та реальність, що новорічне свято нам, дорослим, доводиться організовувати за свій кошт.

Навіть якщо найулюбленіше свято зустрічаєш у вузькому колі сім'ї з трьох-чотирьох осіб, запас їжі й напоїв досвідчені господарі створюють подвійний. Адже першого дня нового року заведено відвідувати рідних і друзів, тож «іде» все, що не вдалося спожити безпосередньо вночі.

За винятком фірмової страви господині, основне меню-мінімум для нашого люду типове: салат олів'є, кукурудза з крабовими паличками, холодець і тушкована картопля з м'ясом. Тож, за нескладними підрахунками, доведеться викласти: 12 гривень за півня, стільки само — за добрячу свинячу ногу (це все для холодцю), 20 гривень за два кілограми м'яса (на все). Майонез на Кіровоградщині продають по 2,6—3 гривні за фірмову півлітрову баночку (потрібно дві), домашні яйця вже подорожчали до 3,6—4 гривень за десяток. Бажано також подати на стіл бутерброди і м'ясну нарізку, а ковбаса пристойної якості коштуватиме гривень десять за палку, хоча однією, звісно, не обійтися. Однак деякі гурмани вимагають і торта (найдешевший місцевого хлібозаводу — 14 гривень). Гріх у новорічну ніч не нагадати дитині, що таке мандарини — додайте ще 4,5—6 гривень за кіло, або яблука — 2,5—3,5 гривні. Щоправда, сплеск цін на продукти святкового асортименту, що був у середині грудня, тепер вщух, розбившись об низьку купівельну спроможність населення.

Більше варіантів з напоями. Фізично здорові люди нашого краю не бавляться з шампанським (найдешевше — у межах 8—10 гривень), а споживають у казкову ніч чисту горілку. Залежно від потреб організму й спроможності бюджету, можна частуватись тією чи іншою розкрученою по TV торговою маркою (8,5—10 гривень за півлітру), «лівою» «вірменською» горілкою (3,5 — 4 гривні за пляшку) чи сусідським самогоном (3—4 гривні). Жіноцтво за столом завжди скаже, що шанує продукцію виноградників Криму й Одещини, але ніколи не відмовиться від домашнього вина, яке можна знайти у власному льосі. Тож якщо по-скромному, алкогольна стаття вкладеться в 15—25 гривень, і вибачайте, якщо цією сумою когось образили. Не забуваймо і про дітей, які будуть однозначно задоволені трилітровою банкою натурального яблучного соку (4,9 гривні) чи великою пляшкою солодкої газводи (3,5 гривні).

Поки головний фінансист вашої родини підводить підсумковий кошторис останнього застілля року (а калькулятор покаже не менш як 130—150 гривень), час згадати, що потрібна й ялинка. На здебільшого степовій Кіровоградщині кримська сосна з довжезними голками не надто дорога — від семи гривень за метрове деревце. Зрубані в місцевих лісах густі пухнасті красуні належать до іншої категорії з ціною від 20 гривень за скромний квартирний формат до 40 гривень за височенький офісний екземпляр. Про штучні замінники вічнозеленого дерева краще не казати через їхню неадекватну розмірам вартість. А економити за рахунок найближчого лісу не варто, аби не зіпсувати святкового настрою спілкуванням з правоохоронцями.

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

Бережіть себе від спокуси вбрати ялинку позакордонному, тому що кожна псевдоєвропейська пластмасова кулька коштує не менш як 2 гривні, а справді якісна скляна — удвоє дорожче. Якщо маєте зайві сорок гривень — будь ласка, наближайтесь у такий спосіб до Європи. Тоді вже не забудьте прикупити ще дві пухнасті блискучі гірлянди — навіть у магазині вам можуть піти назустріч і зробити знижку, щоб ви вклалися в півсотні гривень. Дехто, однак, воліє просто доукомплектувати свій старий ялинковий набір кількома новими іграшками. Гривень 15 доведеться віддати за життєспроможну електричну гірлянду, а для реставрації старої знадобляться лампочки ціною в 50 копійок.

Насамкінець відкладемо бодай 5—7 гривень на солодкий подарунок дитині, яка на світанку нового року шукатиме щось цікаве під ялинкою. А ще — мало не забули! —треба привітати зі святами далеку рідню. Симпатична листівка з маркою «по Україні» коштує 1,2—1,5 гривні, у Росію — до 2 гривень, відправлення листа електронною поштою з інтернет-кафе стане в гривню, якщо, звісно, адресати мають комп'ютер.

Наші обрахунки ще раз підтвердили, яка це недешева традиція — новорічне свято. Така арифметика здатна добряче попсувати настрій. Якщо бути необережним, то з передсвятковими клопотами можна «влетіти» гривень на двісті, а то й більше. Немає грошей? Але без свята не можна. Значить, за годину до Нового року вирушайте на майдан, до головної ялинки вашого міста. Там буде все — і веселе товариство, і напої (не забудьте з дому чарочку) з закускою, і незліченно Дідів Морозів із Снігуроньками. Ще тиждень тому в одній з міських газет трапилась на очі об'ява: «Зніму квартиру на ніч з 31.12 на 1.01 недалеко від ялинки на центральній площі». Люди готуються.

Ігор ШИРОКУН.

Кіровоградська область.

АКТУАЛЬНО

■ Київ

Полювання на петарди

У Києві, певно, як і в інших містах країни, на кожному кроці можна купити традиційні атрибути новорічного свята — найрізноманітніші піротехнічні вироби. Однак мало хто із споживачів знає, що в столиці діє розпорядження Київської міської адміністрації «Про заборону реалізації феєрверкових виробів», прийняте ще 1996 року. Згідно з цим документом торгівлю піротехнікою дозволено лише в спеціалізованих магазинах.

Якщо купуєте небезпечні іграшки з рук, не застраховані від нещастя. Адже, як показує практика, на них часто-густо відсутні сертифікати якості та технічних умов, що свідчить про кустарне виготовлення. До того ж транспортування та зберігання такого товару зазвичай здійснюється з грубими порушеннями правил пожежної безпеки.

Співробітники управління пожежної безпеки Києва спільно з столичною міліцією напередодні свят перевіряли місця можливої реалізації нелегальної продукції. Вже зафіксовано порушення на ринках «Південний», «Святошин», «Ринок-1». Факти несанкціонованої торгівлі виявлено в кіосках біля станцій метро, у підземних переходах. За всіма випадками на місцях порушників оштрафовано, у них вилучено продукцію. Так, спільно з міліцією вилучено більш як 12,5 тисячі штук небезпечного товару. До адміністративної відповідальності притягнуто 91 особу, **інформує наш спеціальний кореспондент Надія ГОРБАТЮК.**

■ Черкаси

Що в «чарці», скаже слідство

На 137 тисяч гривень несертифікованої алкогольної продукції перевозив автомобіль «МАЗ» з міста Струсова Тернопільської області до Черкас. Завдяки оперативним діям працівників податкової міліції та ДАІ рідина підозрілого походження під етикеткою «Чарка» не потрапила на передноворічний стіл черкащан. За словами полковника податкової міліції області Миколи Степанченка, з початку цього року працівники правоохоронних органів вилучили у порушників закону підробленої продукції на суму понад 1,9 мільйона гривень, **повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.**

■ Одеса

Фальшивки напоказ

Постійно діючу виставку неякісних харчових продуктів та підробок відкрито на популярному одеському ринку «Привоз». Її влаштували фахівці управління у справах захисту прав споживачів та центру незалежних експертиз «Споживач» з надією, що відвідувачам буде легше відрізнити якісні продукти. Не таїна, що на «Привозі» частенько трапляються фальсифікати. Тут діє і консультативний пункт центру «Споживач», куди по пораду чи зі скаргою може звернутися будь-хто. Невдовзі такі виставки-застереження планують відкрити на всіх одеських продовольчих ринках, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

■ Запоріжжя

До нового року — без дивідендів

Як грім серед ясного неба сприйняли акціонери 110-тисячного колективу ВАТ «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» імені Кузьміна» зрив річних загальних зборів.

На «Дніпроспецсталі» чекали їх з особливим з нетерпінням. По-перше, напередодні прийшла звістка про купівлю контрольного пакета підприємства міжнародним консорціумом, що має опосередковане відношення до всесвітньо відомої групи ING. А це обіцяло знайомство з новими власниками (російськими та західноєвропейськими інвесторами). По-друге, збори мали визначити обсяги дивідендів за минулий рік. А це, з розрахунку по 10—15 гривень на кожну іменну акцію, — щедрий передноворічний подарунок. Але мандатна комісія так і не одержала від реєстратора акцій (ОФР-Запоріжжя) реєстру, тож не спромоглася провести реєстрацію учасників зборів. Отже, цього року, попри звитяжну працю, дніпроспецсталівці дивіденди не одержать.

За словами представника російського інвестора Олександра Матта, низка фактів дає змогу говорити про спланований зрив акціонерних зборів, що навряд чи завадить продуктивній роботі підприємства. А голова спостережної ради ВАТ «Дніпроспецсталь» Андрій Немзер повідомив про намір подати позов на реєстратора, який не виконав своїх зобов'язань перед акціонерами, **повідомляє наш власний кореспондент Костянтин ГРІН.**

Наукове осмислення реформ

Передчасний вступ України до СОТ стане на заваді її вступу до Європейського союзу

Наукове осмислення реформ — це найголовніше завдання сьогодні, бо в посланні Президента України до Верховної Ради 2002—2011 рр. «Європейський вибір» визнано, що «ми фактично почали рухатися в зворотному напрямі — демонтажу відповідного потенціалу розвитку, до запровадження стандартів країн, що нині спеціалізуються на обслуговуванні потреб постіндустріального центру... Найнебезпечнішим є зміцнення позицій олігархічного капіталу» і не було «суто теоретичного осмислення» реформ, попри те, що саме в Україні на порозі XXI століття вперше в світі започатковано науковий напрям політичної, економічної й соціальної глобалістики (Білорус О. Г., Пахомов Ю. М., Павловський М. А., Лук'яненко Л. Г. та інш.)

Глобалізація — це незворотний шлях розвитку суспільства, але вона, поряд з перевагами, несе загрозу цьому розвиткові й навіть цілковитої деградації тим країнам, в яких не враховуються національні інтереси.

Світова організація торгівлі (СОТ) — це один із головних, поряд із МВФ, інститутів та механізмів глобалізації. Метою цієї статті є визначення умов, за яких СОТ несе вигоду країні, а за яких — загрозу її розвиткові, злиденність і навіть геноцид нації.

Проблема полягає ще й у тому, що в підконтрольних адміністрації Президента й кримінальним олігархам ЗМІ наголошують в основному на вигоді вступу до СОТ, але не кажуть, кому й за яких умов, повністю ігноруючи об'єктивні закономірності економічного розвитку.

Виконання завдання, що його поставив Президент України Л. Кучма про негайний вступ до СОТ, створить майже нездоланну перешкоду для вступу України до Європейського союзу.

Постає запитання: кому це вигідно?

Павловський М. А.

Що потрібно для вступу країни до ЄС?

Для вступу країни до ЄС потрібно виконати три головні умови, а саме досягнути європейського рівня:

розвитку демократії та громадянського суспільства;

технологій та продуктивності праці;

добробуту та стандарту життя.

Проміжними умовами є гармонізація законодавства, вступ до МВФ, СОТ, НАТО та інші політичні й організаційні умови.

Виконання проміжних умов є лише необхідною, але геть недостатньою умовою вступу до ЄС. Без виконання одночасно всіх трьох умов ніяка країна не може бути прийнята до ЄС.

На сьогоднішній день в Україні реформи не наближаються до європейських критеріїв розвитку, а дуже стрімко віддаляються від них.

Розглянемо більш ретельно стан із вказаними критеріями вступу до ЄС в Україні.

Стан демократії

Замість демократичного розвитку посилюється авторитарний відкат. Замість становлення правової держави іде нехтування багатьох положень Конституції, законів, починаючи із Президента і закінчуючи найнижчим чиновником у вертикалі адміністрації Президента. Адмінресурс живе не за законами, а за вказівками. Замість розбудови громадянського суспільства іде розбудова поліцейської держави. ЗМІ підпорядковані владі кримінальних олігархів і діють не по совісті, не за сумлінням, а за «темниками». Провладні ЗМІ зомбують народ, не розвивають культуру та духовність, а залякують усіх, хто не з владою.

У гуманітарній сфері заохочується не об'єктивність, а конформізм (обслуговування влади).

Розвиток технологій

Щодо розвитку технологій, то розвинені країни роблять ставку на наукоємні технології.

Сьогоднішній світовий порядок визначається не протистоянням ідеологій, а володінням технологіями. Так, продаж США нових технологій становить 700 млрд. дол. у рік, у Німеччині — 500, Японії — 400.

Якщо в Китаї затрати на розвиток інформатики становили в 1997 р. 25 млрд. дол., то в 2002 р. — вже 71 млрд. дол. (тобто вдвічі більше, ніж весь ВВП України), а в Україні майже 5 млн. дол., тобто в 14000 разів менше, і це незважаючи на те, що Україна першою в світі ще в довоєнний період виготовила електронно-обчислювальну машину (академік Лебедев, Київ) і створила найпотужнішу в світі школу кібернетики на чолі з академіком Глушковим.

Цю тенденцію руху України не в той бік відображають і макроекономічні показники: за роки реформ Україна втратила економічного потенціалу майже в 2 рази більше, ніж за роки другої світової війни (відповідно 75,2% і 40%). Машинобудування скоротилось у 3 рази, легка промисловість — у 8 разів, а електронна галузь — мозок промисловості — більш як у 100 разів.

Якщо в 1991 році частка металургії у ВВП України становила 25,6 %, то у 2000-му — вже 59% , якщо в 1991 році енергоємність виробництва становила 0,8 кг умовного палива на 1 долар ВВП, то в 2000-му — вже 2 кг, тоді як в ЄС — лише 0,2 кг, тобто в 10 разів менше.

За умови, якщо цей показник не зміниться, Україну ніколи не приймуть до ЄС.

Високий європейський стандарт технологій неможливий без пріоритетного фінансування науки. Може, тут Україна зробила прорив? Ба, ні. Судіть самі. Бюджетні витрати на науку за останніх 10 років зменшилися більш як у 30 разів і не піднімались вище 0,4% ВВП, 2002 р. — 0,28%, тоді як у США — 3,8%, Німеччині —3,5%, Росії — 2,5% до їх ВВП, який до того ж в десятки, а той в сотні разів більший за наш. Інноваційний розвиток економіки становить більш як 1% ВВП. При цьому ще й структура нашої науки є збоченою — такою, що не відповідає умовам ринкової конкуренції.

В розвинених країнах 10% витрат на науку іде на фундаментальні дослідження, 40—60% — на конструкторсько-технологічні розробки, а 30—50% — на впровадження у виробництво й закріплення товару на ринку (дизайн, реклама, маркетинг тощо), а в Україні витрати на наукову діяльність розподіляються таким чином:

60% — науково-дослідні інститути, що займаються фундаментальними дослідженнями;

15-20% — конструкторсько-технологічні розробки;

5-10% — підприємства, що випускають дослідні зразки;

решта, майже 10%, на впровадження у виробництво й просування товарів на ринок.

Так фінансуючи науку за структурою й за обсягами, ми змушуємо її працювати на іноземні фірми. Не випадково лише 4% нашого виробництва має науковий супровід — використовуються досягнення вітчизняної науки.

Як видно із викладеного, псевдореформатори заклали в Україні структуру знищення конкурентоспроможності нашого виробництва та умови для деградації суспільства.

Життєвий рівень і стандарти життя

В Україні сьогодні панують бідність і злиденність. За межею бідності більш як 82% населення. Його чисельність за роки реформ скоротилась на 11 млн. осіб (більш як 4 млн. вмерло, а решта втекло за кордон). Ці втрати сумірні з втратами на війні, а ми чуємо через ЗМІ ідеологічну настанову олігархів: «Лишь бы не было войны».

А з'ясовується, що війна економічна не менш нищівна, ніж пряма агресія. Мало того, вона страшніша, бо зачіпає генофонд нації і нищить його майбутнє.

В цілому за роки реформ в Україні життєвий рівень знизився в 10—12 разів, а в Китаї за роки їх реформ зріс майже в стільки ж разів. Стартувавши в реформи за науково-технологічним розвитком в першій десятці розвинених країн світу, 10 років потому Україна опинилася на 139 місці (всього ООН фіксує 160 країн), в колі «бананових республік», особливо за стандартом життя як показником відношення багатств 10 % найбагатшої частини населення до багатства такої само кількості найбідніших.

У Європейському союзі це відношення становить (5/7):1, а в Україні — 40:1. Як у «банановій республіці» — народ найбідніший, а олігархи найбагатші. Сьогодні наші відомі олігархи (Ахметов, Медведчук, Суркіс, Пінчук та ін.) потрапляють в першу десятку найбагатших людей Європи.

У монографії, виданій Світовим банком «Якість економічного зростання» (2002 р.), за всіма параметрами якості життя Україна посідає найгірші місця. Рівень ВВП на душу населення в Україні в (2,5 — 8,3 разу) менший, ніж у постсоціалістичних країнах, що їх на Празькому саміті запросили цього року до ЄС.

Постає запитання: з точки зору геоекономіки, такий злиденний рівень життя в Україні — це випадковість чи закономірність? З'ясовується, що закономірність, бо, як показано в монографії автора «Стратегія розвитку суспільства. Україна і світ (економіка, політологія, соціологія» (2002 р.), визначальними для успіху країни в глобальному світі є не її природно-кліматичні умови, не її природні ресурси, а інтелект нації, талановитий, розумний лідер і сильна держава, що мобілізує, організовує націю на розвиток власного виробництва на основі наукоємних технологій, ставлячи, таким чином, пріоритет національних інтересів вище глобалізації. Як сказав Президент США Буш (старший), «Національні інтереси США — в усьому світі», а в противагу йому Президент України Л. Кучма каже: «Національна ідея в Україні не спрацювала».

Як результат — Україна підпадає під світову статистику, що дає таке співвідношення: у країні, яка експортує в основному сировину чи низького рівня переробки товари та інтелект (як Україна), а завозить до себе готову нукоємну продукцію, має бути зарплата в 20—40 разів менша. Порівняйте, для прикладу, зарплату нашого вчителя (30—50 дол. на місяць) і вчителя в країнах ЄС із зарплатою (1000—2000 дол.) й матимемо вказане співвідношення 1:(20/40).

Це означає, що за рівнем життя і його стандарту Україна вже має статус або колонії, або «бананової республіки». Так що падати Україні далі немає куди, в неї залишається два шляхи: або йти й далі на периферію світового господарства, що неодмінно приведе до геноциду нації та повної втрати державності й перспективи розвитку, або змінити курс реформ на інноваційний розвиток, на розвиток власного наукоємного виробництва й різкого зростання добробуту населення, на досягнення європейського стандарту життя в Україні.

Умови вступу до СОТ, що це дає і кому це вигідно

Світова організація торгівлі (СОТ), яка створена в 1994 році на базі ГААТ, це, по суті, нова міжнародна торговельна організація. До цієї організації були залучені насамперед розвинені країни, а потім — країни, що розвиваються, та країни із перехідною економікою.

Домінуючий вплив на політику СОТ мають могутні транснаціональні компанії (ТНК) країн «золотого мільярда». Супердержава США, країни ЄС за останні десятиліття XX століття спочатку акумулювали, інтегрували та організовували на науковий основі кадровий, інтелектуальний, науково-технологічний, фінансовий та виробничий потенціал Заходу, а після розвалу СРСР ще більше зміцнили свою могутність та вплив у світі.

Їх стратегічна позиція полягає в рішучому руйнуванні устоїв інших країн, у підпорядкуванні їх своїй політичній волі та економічному впливу через два головні інститути — фінансовий (МВФ) та міжнародну торгівлю (СОТ), з метою формування «зеленої вулиці» для вільного руху міжнародного капіталу та товарів транснаціональних корпорацій. Перед таким зухвалим викликом стоїть сьогодні Україна — політично покорена, фінансово закабалена, економічно розорена, світоглядно спустошена, але з талановитим і працьовитим народом, з ще не до кінця зруйнованим науково-технічним, технологічним потенціалом, із збереженою, поки що, системою освіти, з бездарними та безсовісними керівниками і лідерами владної еліти.

СОТ діє нібито за справедливими принципами:

— торгівля без дискримінації — «правила торгівлі для всіх однакові»;

— недопущення будь-якого протекціонізму, тобто захисту свого ринку та підтримки свого виробника;

— передбачуваний і збільшуваний доступ до ринків;

— чесна конкуренція (для слаборозвинених країн);

— економічний розвиток і реформи.

З більш як 150 країн світу, що входять до СОТ, — три чверті є країнами, що розвиваються і в яких відбуваються ринкові реформи. Правила СОТ формально допускають цим країнам поступки у низці галузей, що узгоджуються в переговорному процесі.

Але, як показано в уже вказаній монографії автора (2001 р.), це лише ілюзія справедливості, а насправді згадані умови СОТ — це пастка, тому що СОТ, по суті, заморожує навічно, або на дуже великий термін, ту структуру виробництва і той стан інноваційного процесу, який має країна на момент вступу до СОТ. Відбувається це через неадекватність умов міжнародної торгівлі СОТ та умов конкурентоспроможності країн у геоекономіці.

СОТ нав'язує слаборозвиненим країнам, і Україні зокрема, умови чесної конкуренції вільного ринку або «ринкового фундаменталізму» (термін Дж. Сороса) XVIII століття. Тим часом ТНК діють не за правилами чесної конкуренції, а за правилами монополістичної конкуренції між фірмами та політичної конкуренції між країнами.

У цьому головний зміст подвійної моралі Заходу, про яку весь час пише академік Ю. Пахомов: «Захід живе за одними правилами, а периферії нав'язує зовсім інші правила». Віце-президент Світового банку, відомий вчений США Дж. Стігліц сказав стосовно «порад» фанатиків монетаризму МВФ: «Якби цим порадам слідували, то не вдалося б досягнути в США значного економічного зростання».

Взагалі, як показано в книзі автора «Макроекономіка перехідного періоду. Український контекст» (1999 р.), розвинені країни в якості базової економічної політики беруть українську інноваційну політику М. Туган-Барановського, яка веде завжди до зростання наукоємного виробництва, а периферії, і Україні зокрема, нав'язують монетаристську політику Фрідмена, що стабілізує грошову одиницю, але завжди веде до рецесії (падіння) будь-якого виробництва.

Потім правила СОТ відстоюють лише однакові умови справедливої торгівлі, але вони не враховують різні умови виробництва, серед яких, при інших рівних умовах, істотне значення мають і природно-кліматичні умови, патріотизм і турбота про власний народ з боку урядів і лідерів країн. Правила СОТ не враховують подвійну мораль Заходу, яка проявляється ще й в тому, що розвинені країни очевидно чи ні, прямо чи опосередковано щодо своїх фірм проводять політику протекціонізму, а стосовно периферії — політику лібералізації й відкритості. Досить вказати на демпінгові процеси щодо продажу українського металу, надумані штучні обмеження продажу українського зерна на ринку країн ЄС тощо.

Або під приводом захисту інтелектуальних технологій і боротьби із піратством зупинити руками українських чиновників виробництво в Україні лазерних компакт-дисків, технологію виробництва яких розробила вперше у світі (70-ті роки XX століття) і безкоштовно подарувала її світові саме Україна.

Умови СОТ та МВФ дуже часто змушують президентів і уряди країн периферії (і Україну в тому числі) нехтувати відомими студентам теоремами щодо геоекономіки, зокрема першою теоремою Парето: «При обмежених ресурсах на земній кулі, якщо якась країна збагачується, то лише за рахунок збідніння інших», теоремою автора про лібералізацію: «Якщо на земній кулі будь-яка країна, а особливо мала, знаходиться у кризі, а в цей час її уряд чи президент проводять політику лібералізації чи вона вступає до СОТ, то своє наукоємне виробництво ця країна не відродить і не розвине навіть теоретично» (див. у книзі «Стратегія розвитку суспільства. Україна і світ». Павловський М. А., 2002 р.).

Потрібно визнати, що західні фахівці чесно вказують на те, що реалізація угод СОТ і в короткотерміновій, і в довгостроковій перспективах вигідна насамперед розвиненим країнам чи країнам, лідери яких здатні приймати політичні рішення самостійно і опиратися на рекомендації науки (Китай та ін.). Наведено деякі цифрові дані з книги «Глобалізація і безпека розвитку» (за редакцією Білоруса О. Г., 2001 р.)

(Закінчення на 7-й стор.).

Наукове осмислення реформ

Передчасний вступ України до СОТ стане на заваді її вступу до Європейського союзу

(Початок на 6-й стор.).

Візьмемо для порівняння такі три групи товарів:

1 — сільськогосподарські;

2 — текстиль;

3 — товари обробної промисловості.

І порівняємо, що виграють за рік (у млрд. дол. США) від умов СОТ країни ЄС і країни Центральної та Східної Європи в короткотерміновій та довгостроковій перспективах (цифри у дужках).

СОТ, то, як показано в роботі В. Шуміхіна (2002 р.), вона втратила б відразу 1070—1100 млн. дол. США. Зокрема:

— у деревообробній промисловості 60—70 млн. дол. США;

— в автомобільній промисловості 260—280 млн. дол. США;

— у машинобудуванні 500 млн. дол. США;

— у суднобудівній промисловості 250 млн. дол. США.

Регіон	Група товарів (млрд. дол. США)			
	1	2	3	Всього
ЄС	28,3 (26,4)	7,6 (7,8)	3,0 (14,9)	39,3 (50,9)
Центральна та Східна Європа	-0,1 (-0,0)	-0,5 (-0,3)	0,8 (2,3)	-0,2 (1,2)

Як видно із цієї таблиці, розвинені країни, зокрема країни ЄС, виграють, а слаборозвинені країни, зокрема Центральної та Східної Європи, майже цілком програють. Загалом перевага країн ЄС під час виконання умов СОТ у довгостроковій перспективі буде в 42,5 разу більшою, ніж для країн Центральної і Східної Європи, а в короткостроковій — порівняння неможливе, бо країни Центральної і Східної Європи матимуть лише втрати.

Для України негайний вступ до СОТ буде мати ще важчі наслідки, бо вона найбідніша серед країн Центральної і Східної Європи.

Якби, наприклад, Україна сьогодні вступила б до

І водночас могла б отримати (а могла б і не отримати) додатково 150—180 млн. дол. США за рахунок скасування демпінгових обмежень на експорт металу.

До цього потрібно додати, що Україна вже ніколи не змогла б відродити свої високі технології.

Найнебезпечніше те, що Україна не змогла б витіснити із свого ринку навіть ті імпортні товари, які вона може і повинна виробляти сама, і розвинути свій внутрішній ринок.

Сьогодні в Україні через нерозвиненість внутрішнього ринку, через бідність населення частка експорту у ВВП становить 50%, тим часом як у країнах ЄС — 15—20%, Росії — 23%, Китаї — 17%, Польщі — 26% від ВВП.

Вищенаведене переконливо показує, що чим швидше за нинішніх умов Україна вступить до СОТ, тим пізніше вступить до ЄС, а може, й ніколи не зможе досягнути європейських критеріїв розвитку і отже, ніколи не зможе вступити до ЄС, а навічно може залишитися на периферії світового господарства як сировинний та інтелектуальний придаток Заходу.

Чи є шанс досягти євростандартів?

Україна поки що не втратила такий шанс. Європейський вибір можливо реалізувати в Україні, якщо змінити нинішній політичний режим і нинішній курс реформ. Починати потрібно з якомога швидшого конституційного усунення Л. Кучми з поста Президента України. Обрати нового Президента із числа справжніх патріотів України, розумних, талановитих, вольових і сміливих політичних лідерів, які є сьогодні в опозиції, бо обрання Президента із числа олігархічних кланів може ситуацію ще більше погіршити.

Розробити стратегію науково обгрунтованого інноваційного розвитку України на базі високих енергозберігаючих технологій, на основі раціональної політики протекціонізму і дуже виваженої політики лібералізації, поставивши, за прикладом розвинених країн, пріоритет національних інтересів вище глобалізації.

Як тільки буде розвинуто за обсягом і конкурентоспроможністю внутрішній ринок до рівня розвинених країн, тоді вигідно буде зразу вступити до СОТ. І тоді буде створено всі передумови для досягнення трьох критеріїв ЄС.

Це означатиме, що Україна стане європейською державою не тільки за географічним розташуванням, а й за рівнем демократії, технологій, виробництва і життя народу.

Тоді вступ України до ЄС буде природним і безболісним процесом, не потрібно буде проситися в ЄС, бо він сам нас запросить до себе.

Усю цю ідеологію розвитку, ідеологію європейського вибору розробили і відстоюють політичні сили, що об'єдналися навколо акції «Повстань, Україно!» із її лідерами Юлією Тимошенко, Петром Симоненком та Олександром Морозом.

Отже, вибір за народом України: чи бути «банановою республікою» і стати рабами у своїх кримінальних олігархів, підтримуючи нинішній курс реформ; чи досягнути європейських стандартів життя, підтримавши опозицію та її акцію «Повстань, Україно!».

Михайло ПАВЛОВСЬКИЙ,
народний депутат України,
професор.

ФОТОФАКТ

Члени первинної організації «Кадетський гай» Київської міської спілки ветеранів Афганістану покладають квіти до пам'ятника воїнам-інтернаціоналістам. 23 роки тому радянські війська увійшли до Афганістану для надання «інтернаціональної допомоги». Протягом 10 років у цій війні загинуло близько 15 тисяч радянських воїнів.

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

СЛУЖБА 01

Холодна погода — для пожежників спекотна пора

З початку року в Києві внаслідок пожеж загинули 68 осіб, з них лише в грудні вогонь забрав життя 9 столичних жителів.

Особливо напруженими бувають новорічні та різдвяні свята. Так, останнього дня 2001 року і першого дня 2002-го київські пожежні більш як 40 разів вступали в поєдинок з вогнем. Основні причини пожеж — необережне поводження з «червоним півнем», куріння, коротке замикання електропроводки внаслідок перенавантаження електромережі та використання піротехнічних виробів.

Державна пожежна охорона звертається до громадян України: дотримуйтеся правил пожежної безпеки в побуті, перед експлуатацією перевіряйте справність приладів опалення, не використовуйте саморобні обігрівачі. Пам'ятайте, що ваша безпека залежить від вас самих!

Чому Леонід Кучма не очолив Раду глав держав СНД?

Роз'яснення для віце-прем'єр-міністра України Д. Табачника, а також народних депутатів А. Деркача, В. Пінчука, Г. Суркіса та їхніх ЗМІ

Шановні панове!

Хоч як прикро констатувати, під час парламентських слухань, присвячених проблемі свободи слова та цензури, виникла безпредметна дискусія стосовно історії з необранням Леоніда Кучми головою Ради глав держав СНД. Згодом позицію віце-прем'єр-міністра з гуманітарних питань Д. Табачника, який заперечував наявність конфлікту між президентами країн СНД щодо кандидатури Леоніда Кучми, було наведено у програмах телеканалу ICTV, газеті «Київський телеграф» тощо.

Стосовно ситуації зі спробою обрання Л. Кучми головуючим у Раді глав держав країн СНД вважаю за потрібне роз'яснити таке. В офіційному повідомленні виконавчого комітету СНД за наслідками Кишинівського саміту 6—7 жовтня 2002 року зазначається, що в результаті дискусії про можливість передачі повноважень головуючої країни на черговий термін у Раді глав держав Україні «в особі її Президента Л. Д. Кучми» більшість президентів країн СНД «визнали за доцільне, щоб на даному етапі президент Росії продовжував головувати в Раді глав держав СНД».

На самому саміті СНД проти обрання Л. Кучми виступив президент Білорусі Олександр Лукашенко, який мотивував це тим, що Україна не підписала статут СНД. У цьому питанні білоруського лідера підтримали також президенти Узбекистану Іслам Карімов та Вірменії Роберт Кочарян. Як сказано в коментарі речника Міністерства закордонних справ Білорусі Павла Латушка від 10 жовтня 2002 року, пропозицію про обрання Л. Кучми «не було підтримано низкою глав держав, зокрема й президентом Білорусі Олександром Лукашенком».

Подальший розвиток ситуації показав, що не лише вітчизняна преса, а й посадові особи найвищого рангу свідомо «фільтрують» інформацію, яка стосується успіхів та невдач Президента України на міжнародній арені.

Водночас я можу припустити, що віце-прем'єр та особи, які визначають редакційну політику багатьох вітчизняних мас-медіа, не володіють повною і вичерпною інформацією з даного питання. У разі потреби в отриманні достовірної інформації стосовно реальних перспектив Л. Кучми очолити Раду глав держав СНД готовий надати інформацію, зокрема й отриману з офіційних джерел.

З повагою,
Микола ТОМЕНКО,
голова Комітету
Верховної Ради України
з питань свободи слова
та інформації.

У НОМЕР

У новий рік з новими цінами

Передноворічний подарунок цукроварам від Кабміну: встановлено правила гри, за якими наступного сезону працюватиме солодка галузь. Головна новина — на наступний рік уряд повернув мінімальну ціну на попередній рівень — 2 гривні 37 копійок за кілограм цукру. В Мінагрополітики вважають, що було помилкою скасовувати її в пік сезону цукроваріння і запроваджувати нову — 2 гривні 5 коп. У результаті цього, мовляв, багато переробних підприємств «скинули» солодкий пісок за демпінговими цінами і зазнали збитків. А «наваряться» тепер перекупники, які скупили цукор задешево, а продадуть дорожче. В уряді сподіваються, що нововстановлена ціна дасть змогу уникнути демпінгу. Щоб не пустити на ринок дешевий цукор, вирішено провести дооцінку решти з минулого сезону. Оголошена війна, поки що на папері, і конкуренту бурякового солодкого піску — заморському тростинному сирцю, який активно грає на зниження цін. Вирішено не надавати пільг на його імпорт.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Затримано ялинкових браконьєрів

Українські правоохоронні органи проводять спеціальну операцію «Збережи ялинку». В грудні вони виявили вже три тисячі незаконно вирубаних хвойних. У Харківській області затримано громадянина, котрий сам вирубав тисячу пухнастих красунь. Найчастіше автомобілі, що перевозять «ліві» ялинки, затримують в Одеській і Харківській областях, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

ФОТОФАКТ

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

У Запоріжжі представлено оригінальний календар «Інтелект нації. Державотворення», на якому зображено портрети видатних історичних особистостей України на тлі історичних пам'яток.

На знімку: автори нарисів про персонажів календаря Юлія Гаврилова та Олександр Красюк.

СПОРТ

«Зірки» сяятимуть у Гомелі

Хокей. Завтра в Гомелі відбудеться «Матч усіх зірок СЄХЛ». Збірна клубів Білорусі поміряється силами зі збірною клубів Латвії, України і Росії.

За збірну «зірок» виступатимуть: **воротар** — Едвін Сілавнієкс (ХК «Рига»); **оборонці** — Едмунд Кнікстс, Андрій Лавренов (обидва — «Металургс», Ліепая), Олександр Терьохін, Віталій Гончарук (обидва — ХК «Рига»), Олег Благий, Олександр Побєдоносцев, Василь Полоницький (усі — «Сокіл», Київ), Сергій Шошкін, Микола Гудков (обидва — «Капітан», Росія); **нападники** — Віталій Галузо, Вадим Романовський, Володимир Мамонов (усі — ХК «Рига»), Маріс Гравітіс, Дмитро Корнілов, Віктор Сердюков (усі — «Металургс»), Василь Бобровников, Євген Млинченко, Богдан Савенко (всі — «Сокіл»), Павло Кочеров, Дмитро Чумаченко, Андрій Блазнов (усі — «Капітан»).

Тренери — Леонід Береснєв (ХК «Рига»), Олександр Сеуканд («Сокіл»), Микола Кочеров («Капітан»).

Президент ПФЛ підтвердив інформацію

Футбол. Позавчора у спорт-барі «Планета Спорт» відбулася «пряма лінія» газети «Команда» з президентом ПФЛ, народним депутатом України Равілем Сафіулліним. Зокрема, він сказав про можливий трансфер оборонця київського «Динамо» і збірної України Владислава Ващука до московського «Спартака».

Пан Сафіуллін підтвердив інформацію, оприлюднену раніше виконавчим директором ПФЛ Анатолієм Поповим. Нагадаємо, було заявлено, що футболіст пов'язаний з «Динамо» контрактом до 30 червня 2004 року.

— Я на власні очі бачив цей документ, зареєстрований у ПФЛ, — заявив Равіль Сафович.

В. Б.

СУСПІЛЬСТВО

Похвальні. Це ті, що їм немовлят підкидають

ТЕОРЕМИ БУТТЯ

З'ясовується життя буває й таке... Чотирирічного Едика довелося три дні витягати з собачої будки. Євпаторійський Мауглі боявся людей, тягнувся лише до собак, з якими їв і спав, ще довго не віддавав миску, з якої їв, гарчав на котів, вишкіряв зуби на кожну спробу його погладити і приголубити.

Дім, де зігріваються серця

Помешкання цієї найбагатодітнішої у Криму родини в Євпаторії знає мало не кожен. Більшість кажуть про них, як про самовідданих святотерпців. Дехто перепитує: «Це ті, що їм немовлят підкидають?». Є й такі, що не забудуть вставити: «Тут одного не знаєш, як на ноги поставити, а ці ще й додаткову каторгу собі влаштували — набрали на свою голову сиріт з усього Криму». А дехто, хитро примружившись, довірливо доповість, що ця сім'я має колосальні пільги, доплати і дотації, які, звісно ж, до дітей не доходять.

Але й досі євпаторійці показують здебільшого не дитсадок в якому нині живуть кілька своїх і 30 колись кинутих батьками нинішніх дітей Людмили Леонідівни та В'ячеслава Миколайовича Похвальних, а перший їх чотирикімнатний будинок на околиці національного дитячого курорту, з якого й почалася історія одвічної, відчайдушної боротьби творців цього сімейного дитячого будинку за виживання.

Уперше завітати туди мені довелося десять років тому. Обвішаний «прапорами» свіжовипраної білизни будинок нагадував корабель, а кімнати — тісні матроські кубрики з двоповерховими ліжками, затишку яким надавала сила-силенна книжок, магазинних і саморобних іграшок та веселих килимків і дитячих малюнків. Та найбільше вразили натруджені руки і стомлені очі мами й тата й веселі — доглянутих, акуратних дітей, довгі, стрункі ряди чистого взуття біля порогу і розлита тут атмосфера добра, лагідності, чемності, поваги і симпатії одне до одного.

Саме тоді закінчилася дворічна боротьба подружжя Похвальних за право бути сімейним дитбудинком. Вдалося довести й чиновникам, що до своєї чималої сім'ї дітей взяли з пологового будинку — спочатку одне, а тоді не зчулися, як з'явилося ще шестеро найслабших, покинутих матерями-зозулями немовлят, не заради копійчаних пільг, а щоб зігріти їх власним серцем, позбавити сирітства, дати материнську любов і ласку, батьківську турботу, огорнути домашнім теплом і затишком. Так у 5 власних дітей почали з'являтися братики й сестрички — Тетяна, Оленка, Христинка, Юленька, Едик, Властя, Вовчик...

Як же раділи всі чотири роки, коли спеціально для їх сім'ї будували новий дім. Усім «табором» їздили дивитися, як його зводять і він стає дедалі вищий та ошатніший. Не повірили словам одного з будівельників, який сказав: «Мій людський обов'язок попередити: в цій хаті ви всі втратите здоров'я, бо збудовано її з радіоактивних блоків і матеріалів, завезених з уранових рудників Жовтих Вод. Якщо сумніваєтеся, перевірте стіни. Вони ж «фонять». Домагатися перевірки, в якій відмовляли всі, довелося вже наступного року, коли зліг батько Слава, котрий доти не звертався до лікарів жодного разу, один за одним стали хворіти діти: жалілися на кволість, кола перед очима, важко гоїлися нариви, почало випадати волосся.

Як чайка біля шляху побивалася мама Людмила, оббивала пороги найвищих кабінетів, телефонувала, прохала допомогти зарадити в біді всіх численних друзів.

Урешті, під тиском громадськості вдалося відправити дітей на лікування до Італії. Тамтешні медичні обстеження були невтішні, а урядова телеграма з Києва у Крим — енергійна: «Треба вжити негайних заходів. Діти сімейного дитбудинку Похвальних живуть в радіоактивному приміщенні, у шістьох прибулих в Італію виявлено захворювання, спричинені підвищеною радіацією».

Та не бачити б їм нинішньої оселі — списаного десять років тому дитсадка № 24 «Берізка», якби не міський голова Євпаторії Андрій Даниленко, котрий сказав: «Людо, негайно займай з дітьми колишній дитсадок. Треба встигнути вже сьогодні, бо через три дні буде пізно — починається приватизація». Про рішення міськради не турбуйся — проведемо заднім числом. Пам'ятай, я вам нічого не казав, але для мене це справа честі». Тоді й батько міста лобіював це рішення у кримському уряді.

Так, після несподіваного, блискавичного і радісного переїзду, вони опинилися хоча й у старому приміщенні, але на 60 сотках в центрі курортної Євпаторії, на які ще довго клацали зубами невтомні «прихватизатори» кримського узбережжя. Нині це потонуле в зелені улюблене місце дитячих ігор і праці в підсобному господарстві й у молодому саду, прикрашеному власноруч зробленими альтанками і теремками, де найменшим дозволяють кататися, як на поні, на двох велетенських чорних догах, які над усе люблять дітей, а «добрих людей чують за версту». Так само, як і аж 15 муркотливих котів, колись таких само бездомних, як і ця дітвора, а нині «учасників виховного процесу».

Головна справа тут — навчання і виховання, щоденне вдосконалення розуму і душі. Саме задля цього у велику родину щоранку приходять 15 досвідчених вчителів, бо «мама Люда» домоглася індивідуальних занять для кожної своєї дитини, залежно від особистих здібностей, рівня розвитку, нахилів й уподобань. А ще цей будинок наповнений музикою і співом, бо музичною освітою тут захоплено оволодівають всі без винятку Похвальні, які без пісень свого життя вже не уявляють. Починають виявлятися справжні таланти. А співають хором так самозабутньо, ніби творять замовляння проти життєвих негараздів.

Може, хоч в ті хвилини батьки не думають про те, що їм доводиться оплачувати комунальні послуги в подвійному розмірі, бо деруть з них гроші досі за трафаретом ще тих часів, коли дитсадок був відомчий і плату з нього брали, як з промислового підприємства. А чиновникам протягом цілих десяти років і понині не можна довести, що сімейний дитбудинок — це зовсім інше. Як і те, що вперто не прописувати родину Похвальних за адресою переданого їм будинку — це гріх і злочин. Бо живучи тут і нині на пташиних правах, діти без штампу в графі прописки позбавлені будь якої з належних їм допомог. А в перспективі — й роботи, бо, по суті, досі залишаються в становищі «бомженят».

Доброта і загострене почуття громадського обов'язку батьків (коли одразу ж після телефонного дзвінка просто їхали в пологовий будинок не вибирати, а рятувати найтяжчих малюків чи підкинутих немовлят, в яких, звісно, не було жодних документів) тепер, коли діти підросли, відлунюються протокольними репліками чиновників: «Як ми можемо видавати паспорти дітям, котрі з'явилися нізвідки? Було б без довідок не брати. Чи вам не вистачало сиріт з документами?».

— Невже не зрозуміло, — каже Людмила Леонідівна, — що чим більше держава створить юним сиротам перепон, «зекономить» на дітях, тим більше їй доведеться витрачатися на будівництво буцигарень, виправних колоній, дитбудинків та профільних і медичних інтернатів.

Діти — квіти

Похвальні добре знають, що діти — не тільки квіти життя, це і брудні пелюшки, нічні горщики, часті хвороби, надсадний крик, та насамперед — тендітні, вразливі душі, які так потребують їх ласки і доброти. Хоча тут не ділять дітей на своїх і прийомних, з гордістю шепнуть, що найстаршому з Похвальних — рідному синові Миколі — 34. Він наймолодший на Придніпровській залізниці начальник потягу «Сімферополь — Москва». Сергій — початкуючий, але вже успішний підприємець, Анжела — педагог, молодші Максим і Юра — ще школярики. Всі старші здобули вищу освіту, зробили батьків «п'ятикратними бабусею і дідусем», живуть окремо, але разом зі своїми дітьми приходять до батьківського дому постійно.

Надто притягальна тут затишна атмосфера родинності їх веселої і водночас серйозної, великої і дружної сім'ї. Не сумноокої сирітської, чи інтернатської, а справжньої, теплої і домашньої, абсолютно повноцінної — де є такі рідні для всіх і завжди надійні у всьому тато й мама, сестрички і братики. Багаторічними самовідданими зусиллями, сяйвом власних душ, сповненими роботою днями і недоспаними ночами батькам Похвальним вдалося створити нормальні умови для виховання кожного у справді родинному середовищі, де панує рівне ставлення до всіх, окрім хіба що найкрихітніших. Таких, як найменший з Похвальних — трирічний Ігорьок, котрого, як і більшість, узяли покинутим у пологовому будинку.

Дітей Похвальні витягають з таких крижаних соціальних прірв, що годі повірити. Розум відмовляється сприймати, але ці жахливі випадки справді типові. Виявляється, життя буває й таке. Ось хоча б Надійка, Володя та Едик. Потрапили вони сюди з проблемної родини, в якій було восьмеро дітей. Старший у свої 15 років — уже в тюрмі, а чотирирічного Едика довелося три дні витягати з собачої будки. Євпаторійський Мауглі боявся людей, тягнувся лише до собак, з якими їв і спав, ще довго не віддавав миску, з якої їв, гарчав на котів, вишкіряв зуби на кожну спробу його погладити і приголубити.

Або випадок з трьома дітьми із сім'ї хронічних алкоголіків. Дітей відправили в притулок, бо надто часто виникала загроза їх життю. Коли їх запропонували вигоїти Похвальним, хлопчика-восьмилітку з безнадійно запущеним розумовим розвитком вони вже взяти не змогли: половину свого життя він палив і пив так, що без горілки його трясло, як у пропасниці. Дівчатка, схожі на скелетики, для нормального життя були ще не втрачені. Нині біля родинного вогнища Похвальних їх надламані душі відігрілися повністю. Алінка готується йти наступного вересня до школи, Ніна вчиться вже в п'ятому класі, а музикою захопилася так, що стала лауреатом Кримського республіканського конкурсу молодих виконавців.

Розумницями підростають і добровільні няні найменших: цілий гурт дівчаток-підлітків з не легшими першими враженнями дитинства. Взірець для них — найстарші: з останніх випускників школи у дівчат, майже круглих відмінниць, — лише кілька четвірок, хлопці вступили до будівельних профтехучилищ і гуманітарних вузів. Усі ввічливі, шанують працю, знання і людей. Чисті моральні орієнтири, достатній запас здатності й міцності до випробувань долі, шанобливе ставлення до найвищого авторитету — мами Люди, що може бути найкращим дороговказом на нелегкій життєвій ниві?

Мама

Звідки в неї беруться сили на все, не знає ніхто. Подруги Людмили Леонідівни вважають, що її прекраснодушність, благородство і мужність — родом з дитинства, з тих часів, коли півторарічне дівчатко батьки привезли до Євпаторії з колишнього Кенігсберга (нинішнього Калінінграда) рятувати від жорстокої хвороби з безнадійним діагнозом — туберкульоз кісткового мозку хребта. Змалку її характер замість веселих дитячих ігор гранили шість сумних років нерухомості на лікарняному ліжку, вперта щоденна боротьба лікарів за повернення дитини до нормального життя і беззавітна батьківська любов. І диво зцілення таки сталося.

Як жадібно одразу ж кинулася у вир життя, як спрагло потяглася до знань! Школу закінчила з золотою медаллю. Для повного самоствердження рішуче відмовилася від посвідчення інваліда дитинства першої групи і належних пільг. Мрія жити, як усі здорові люди, збулася в кожному дні життя, яке вирішила присвятити дітям. Усмішкою долі вважає і зустріч з добрим, сором'язливим і роботящим Славою Похвальним, якому попри всі перестороги медиків народила аж п'ятеро славних дітей. Разом вирішили, що вистачить сил ще й долати тернисту жертовну стежку плекання сиріт. Довгі роки триває їх щоденний, неафішований подвиг без належної підтримки державних структур. І лише недавно цю святу справу помітили владники: Людмилі Леонідівні вручили найвищу жіночу нагороду держави — орден княгині Ольги, а серед цього літа для всієї великої сім'ї Похвальних Феодосійська нафтобаза придбала новенький мікроавтобус «Газель». Здійснилася давня мрія родини з'їздити до моря власним транспортом. Та й із господарськими справами тепер стало легше.

Їх приклад надихає інших. Недарма ж психологи відзначають, що вихованці сімейних дитбудинків набагато ліпше адаптуються в дорослому житті, ніж їх ровесники з типових державних сиротинців. Статистика свідчить: 10 відсотків дітей, випущених з інтернатів, закінчують життя самогубством, 80 — потрапляють до в'язниці. За понад 10 років існування сімейних дитбудинків у Криму жоден з їх вихованців в місця позбавлення волі не потрапив. Нещодавно створено дитбудинки сімейного типу в селі Грушівка під Судаком, в Сакському районі. Численній сім'ї Горєлкіних збудувала новий дім благодійна організація «Надія і житло для дітей».

В Євпаторії розгорнулася реконструкція колишнього дитсадка «Дзвіночок», в якому вирішено відкрити три сімейні дитбудинки, кожен з яких матиме власну житлову територію з окремим під'їздом. По всьому Криму більшає родин в яких виховують сиріт і дітей, позбавлених батьківської опіки. Адже вже доведено, що назагал названі батьки створюють їм кращу психологічну атмосферу і соціальний захист. Понад сотнею дітей-сиріт з усіх дев'яти дитбудинків сімейного типу автономії почали опікуватися силові й контролюючі відомства. Потреба в таких закладах значна, адже щороку на півострові виявляють і намагаються облаштувати більш як тисячу сиріт, а торік до притулків направлено майже дві з половиною тисячі. Та, з'ясовується, послідовники справи Похвальних, котрі звертаються до місцевої влади з пропозицією відкрити такі будинки, отримують однотипні відповіді: чекайте, розглянемо, ви в черзі претендентів.

А на запити Києва про розширення мережі сімейних дитбудинків тут відповідають: ми б раді, та щось немає бажаючих впрягатися в цю справу. Це саме чують і бажаючі створити прийомну сім'ю.

Соромом для всього півострова стало рішення депутатів Сімферопольської міськради «вважати створення першої в столиці Криму прийомної сім'ї Вандичів недоцільним». До речі, водночас з цією відмовою Вандичі отримали запрошення з Феодосії очолити сімейний будинок — вже третій у цьому місті. Так само «чуйно» ставляться місцеві чиновники й до оформлення паперів бажаючим усиновити «нічийних» і «казенних» дітей з інтернатів, дитбудинків і притулків. Ось такий саботаж на місцях державних програм, скерованих на розвиток альтернативних форм виховання дітей-сиріт, які уряд України прийняв ще п'ять років тому з надією, що будинки сімейного типу і прийомні сім'ї нарешті отримають зафіксовану в документах офіційну підтримку держави.

Чи ж не дивно, що коли Людмила Похвальна — одна з трьох кримчанок, із семи на всю Україну удостоєних урядовими нагородами батьків-вихователів понад ста сімейних дитбудинків держави — вирішила дізнатися, на яку пенсію їй, багатодітній матері, можна розраховувати, відповідальні особи, не піднімаючися з-за своїх державних столів, відповіли: на мінімальну соціальну? Ще й зволили пояснити, мовляв, це тому, що в неї не зарплата, а утримання від держави. А те що вона цілодобово опікується трьома десятками дітей, б'ється як риба об лід без вихідних і відпусток, то її проблеми. Не вони ж її змушували — сама взялася за справу, яка стала пасинком бюджету. А зарплата в найбагатодітнішої матері Криму разом із чоловіком — дві тисячі гривень на місяць. Це на 30 душ дітей і живий куточок, який теж годувати треба щодня. З цієї суми 600 гривень одразу віддають за прання. З адресної допомоги в 18 тисяч гривень щомісяця забирають рівно половину на оплату комунальних послуг, яких практично немає, бо гаряча вода відсутня, водогін проіржавів, газом і не пахне, а каналізація не працює. На оплату вчителям, харчування й одяг такому гурту дітей лишається тільки п'ять тисяч гривень. На добу — це заледве 8 гривень на дитину. А ще ж транспортні витрати й оплата найнагальніших господарських потреб. І це тоді, як ентузіасти порятунку сиріт давно довели: на утримання дитини в сімейному дитбудинку витрачається коштів вдвічі менше, ніж у будь-якому інтернаті. Та наші ощадливі чиновники байдужі навіть до цього факту.

...То чи не дивно, що сьогодні дітей дедалі частіше вважають тягарем і батьки, й оточуючі, й держава? Це в країні, де півтора мільйона дітлахів (кожний сьомий) ростуть в неповних сім'ях, а батьки ста тисяч дітей позбавлені батьківських прав або відмовилися від своїх синів і дочок. Вже навіть і не віриться, що не так давно багатодітність в Україні вважали символом Божої благодаті.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Фото автора.

Ліки без рецепта,

або Чим обернулася співпраця з іноземною компанією для вітчизняного підприємства

«Знову ми погрожуватимемо шведові?» — так називалася публікація в газеті «Голос України» за 5 грудня цього року. Йшлося про ситуацію, яка виникла навколо ВАТ «Фітофарм» (Артемівськ Донецької області). Ми пропонуємо ознайомитися з іншим поглядом на ситуацію — з боку керівництва підприємства, а також членів спостережної ради. Впевнені, після прочитання і цієї статті читач матиме уявлення про те, що насправді відбувається на відомому фармацевтичному підприємстві.

Відродження з банкрутів

Голова правління ВАТ «Фітофарм» Петро Андрійович Овчинников, на жаль, перебуває в лікарні на стаціонарному лікуванні. Тому основна розмова відбулася з членами правління підприємства та спостережної ради.

Перш ніж надати слово керівництву, слід прокоментувати кілька уривків із попередньої публікації. Як ідеться у статті, П. Овчинников «ще за радянської влади очолював звичайну фармацевтичну фабрику, яка ще недавно фасувала і розливала препарати лише кількох найменувань». Однак нинішній керівник стверджує, що в «радянські часи» не очолював фабрики, а працював начальником цеху. Фабрика, у свою чергу, була не звичайним підприємством, яке випускало кілька видів ліків, а виробляла понад сотню найменувань препаратів. Якщо зараз річний обсяг виробництва становить 18 млн. фасувань, то за так званих «радянських часів» — удвічі більше.

Овчинников очолив підприємство 1994 року, коли на хвилі перебудови фабрику оголосили банкрутом і ліквідували наказом по Міністерству охорони здоров'я. Але колектив не погодився з винесеним «вироком». Ідея взяти підприємство в оренду в держави виявилася рятівною.

Стосовно того, що Овчинников є «щасливим» держателем великого пакета акцій — на сьогодні він має трохи більш як 1,5 відсотка акцій. Великий це пакет чи ні, хай розміркує читач. Акції йому перейшли не від шведської компанії, а в результаті акціонування підприємства після оренди. Тоді керівництво утримало фабрику, але різко впали виробничо-фінансові показники. Якщо виробництво працювало на місяць два тижні, це вважалося добре. Довелося піти на скорочення штатів. Директор розумів, що фабриці важко буде вижити без інвестицій. Є закон економіки, який проголошує: хочеш отримати результат — вклади.

Схема в один бік

Директор «Фітофарму» знайомиться зі Світланою Григорівною Шульгою, директором українсько-естонського підприємства «Юкр-Ест-Інтерком», розташованого в Дніпропетровську. Фірма на той час непогано зарекомендувала себе на спорідненому харківському фармацевтичному підприємстві. Згодом Світлана Григорівна познайомила директора «Фітофарму» з Олександром Борисовичем Шолковим, громадянином Естонії, представником шведської фірми «Дігнус АБ». На чолі підприємства стоїть та сама С. Шульга. Вона виявила зацікавлення до співпраці з артемівською фабрикою і запропонувала «Фітофарму» випускати продукцію із давальницької сировини.

Зокрема, як свідчить із накладних, мазь стрептоцидова та мазь цинкова йдуть із фабрики за ціною 19 копійок за флакон. «Сальвія» продає «Фітофарму» мазь стрептоцидову і цинкову за цінами відповідно 45 і 50 копійок! Різниця між собівартістю «Фітофарму» і оптовою ціною «Сальвії» вражає.

Ситуація ускладнюється тим, що фармацевтична фабрика опиняється в залежності від партнерів: у «Сальвії» та «Дігнуса» зростає кількість акцій підприємства, і незабаром контрольний пакет опиняється в руках шведської компанії. Тому відмовитися від деяких оборудок артемівці вже не в змозі: на загальних зборах акціонерів тон задає новий господар.

Що спільне у Швеції та Кіпру?

Разом з О. Шолковим директор «Фітофарму» поїхав до Італії, щоб вибрати обладнання. Придбана тубонаповнювальна машина згідно з контрактом коштувала 102,5 тисячі доларів, а не 150 тисяч, при цьому контракт було укладено так, що «Фітофарм» купував обладнання не безпосередньо у виробника, а в фірми «Дігнус». От тільки печатка на договорі стояла не шведської компанії, а компанії, зареєстрованої на Кіпрі — відомій офшорній зоні. Називалася вона так само — «Дігнус», тільки «Лімітед». І гроші належало перерахувати на рахунок не в стокгольмському, а в кіпрському банку. Чи має стосунок тубонаповнювальна машина до шведської компанії «Дігнус», оскільки продавцем виступає кіпрський «Дігнус», до речі, дуже цікаве запитання. Зазначте це, будь ласка, кіпрське коріння «Дігнуса» ще спливе.

1999 року з'являється тристоронній договір про спільну діяльність. Учасниками його стають ВАТ «Фітофарм», ТОВ «Сальвія» та «Дігнус АБ». Згідно з розробленим бізнес-планом партнери організують виробництво антибіотика «Амоксіцилін» і протягом двох років отримують чистий прибуток у розмірі 1,81 млн. доларів США.

Керівництво підприємства було проти такого проекту. Виробництво цих пігулок — не найкращий хід. Але юридично на фабриці заперечити не могли, бо на той момент у руках цих фірм перебувало 64 відсотки акцій.

За укладеною угодою, кожен із учасників брав на себе зобов'язання: «Фітофарм» — підготувати виробничі приміщення, а також зайнятися виробництвом і зберіганням продукції. «Дігнус АБ» — поставити обладнання, «Сальвія» — забезпечити правові аспекти діяльності і реалізацію продукції. З боку артемівців до призначеного терміну заплановані роботи —розроблення проекту таблеткового виробництва та монтаж «чистих» приміщень — було виконано.

Однак одразу, забезпечуючи правову підготовку договору, не врахували, що завезене обладнання обкладатиметься ПДВ у розмірі 20 відсотків. «Дігнус», тобто Шолков, зрозумів, що, якщо ввозити це обладнання в Україну як внесок у спільну діяльність, він заплатить на суму обладнання в 427 тисяч доларів ще 80 тисяч доларів ПДВ.

Виступаючи на зборах акціонерів 27 січня 2000 року, представник компанії «Дігнус АБ» пан Шолков запропонував угоду про спільну діяльність анулювати і закрити. Водночас він запропонував два варіанти ввезення уже замовлених машин в Україну. Перший варіант — ввезення обладнання як внесок до статутного фонду ВАТ «Фітофарм» в обмін на емітовані корпоративні права (тобто пакет акцій). І другий варіант — ввезення обладнання в зону пріоритетного розвитку як інвестиції для реконструкції діючого підприємства згідно з затвердженим інвестиційним проектом. Однак другий варіант виявився неприйнятним через недостатню суму інвестицій. Тому обладнання було внесено до статутного фонду ВАТ, а «Дігнус» у результаті додаткової емісії акцій став власником 83-відсоткового пакета.

Послуги «Дігнуса» виявилися «золотими»

Отже, обладнання опинилося в Артемівську, і його оформили як іноземну інвестицію. Примітно, що така інвестиція мала б пройти оцінку незалежним міжнародним оцінювачем. Однак цей пункт вилучили зі статуту, з чим збори погодилися.

У технічному відділі ВАТ «Фітофарм» зробили порівняльний аналіз вартості пакувального обладнання різних виробників. Вийшла цікава картина. Блистирувальна машина-автомат італійської фірми ІМА, що її поставила компанія «Дігнус АБ», стала у 218 тисяч доларів. Аналогічна машина виробництва США коштує 135 тисяч доларів, а виробництва Індії — 37 тисяч. Італійська пакувальна машина-автомат, поставлена «Дігнусом», за документами коштує 186 тисяч доларів, тоді як така сама машина виробництва США — 104 тисячі доларів, а виробництва Індії — 108 тисяч доларів. Як то кажуть, відчуйте різницю.

Для завантаження обладнання фірма «Дігнус АБ» поставила пігулки амоксициліну (500 мг) за ціною 46 доларів за тисячу штук. У свою чергу, в іншої фірми ці пігулки коштують 28 доларів 65 центів. За такої різниці в цінах жодний препарат не витримає конкуренції. Унаслідок фабрика, як стверджують представники «Фітофарму», зазнала збитків, і чималих. Не змогла реалізувати випущену партію антибіотиків і «Сальвія»: незабаром на «Фітофарм» надійшов лист, у якому «Сальвія» просить прийняти назад частину ліків. А збитки знову лягли на плечі фабрики. Чи треба казати, хто вигравав, а хто програвав від такої співпраці і такого інвестування?

То що являє собою компанія «Дігнус АБ»? У статті «Знову ми погрожуватимемо шведові?» наголошується на тому, що фірма розташована в Швеції, і інвестиції, які надійшли в Артемівськ, також мають «шведське» походження. Водночас у договорах купівлі-продажу, за якими постачали на фабрику сировину й обладнання, стоять печатки «DIGNUS Limited, Cyprus». Та й оплата йшла не в стокгольмський банк, а в нікосійський. Тобто — розташований в офшорі.

Слід зазначити, за даними «Фітофарму», що від іноземних постачальників надійшла сировина на суму 580 тисяч 386 доларів США, в тому числі:

Дігнус АБ, Швеція — 93 тисячі 352 долари США,

Дігнус Лтд, Кіпр — 339 тисяч 641 долар США.

За всіма контрактами оплата робилася «живими» грошима ВАТ «Фітофарм» в іноземній валюті. Із сказаного вище випливає, що сировину постачали не як інвестиції безоплатно, а як процес купівлі-продажу.

— Хотілося б поцікавитися, а з ким із шведів розмовляли автори статті в «Голосі України»? —запитують члени правління. — Особисто ми за всі роки співробітництва з фірмою «Дігнус АБ» жодного шведа в очі не бачили. За дорученням від фірми діяв весь час Шолков Олександр Борисович. Мало того, якщо, як стверджується у статті, з нашої вини шведська компанія зазнала збитків у розмірі понад мільйон доларів, нехай вони подадуть у суд на підприємство. Саме так: ми наполягаємо, щоб шведи подали позов на мільйон доларів, який вони нібито загубили.

В Інтернеті про компанію «Дігнус АБ» інформації було негусто. Нічого спільного з виробництвом чи продажем медикаментів компанія не має. Жодних даних про кіпрську компанію «Дігнус Лтд» авторові матеріалу знайти не вдалося.

Виправленому... не вірити?

Майже півроку тому сталася подія, якої ніхто не чекав. Олександр Борисович Шолков, громадянин Естонії, представник «Дігнуса» і водночас голова спостережної ради ВАТ «Фітофарм», — зник. Його мобільний телефон не відповідав, на листи і повідомлення він не реагував. Замість нього на фабриці з'явився якийсь Григорій Григорович Шматков, мешканець Дніпропетровська.

— Ця людина показала доручення, нібито видане йому паном Шолковим, на представлення інтересів фірми «Дігнус», — пригадують члени правління і спостережної ради. — Але у нас одразу виникли сумніви. По-перше, у дорученні неправильно зазначено прізвище: не Шолков, а Солков. По-друге, там немає жодного слова про те, що Шматкову доручено право підпису на документах. Зрештою, як ми пізніше з'ясували у нотаріуса, доручення не легалізоване і не може вважатися документом. Крім того, нотаріус у дорученні не зафіксував правомірність пана Шолкова О. Б. підписувати документи від імені «Дігнуса АБ». Незважаючи на це, на листі на нашу адресу Г. Шматков підписався як голова спостережної ради фабрики.

— Стосовно того, що установчі документи «Фітофарму» надають надто великі права спостережній раді, то повноваження, якими на сьогодні наділені правління і спостережна рада, були запропоновані не паном Шолковим О. Б., про що свідчить протокол загальних зборів акціонерів від 20.04.2000 р., — продовжують члени правління. — За останні п'ять років спостережна рада жодного разу не збиралася, хоча повинна була це робити раз на квартал.

19 вересня нинішнього року засідання спостережної ради відбулося. Однак ініціювали його не голова (тобто О. Шолков), а члени ради. Повідомлення про дату та час проведення засідання були розіслані і Шолкову, і Шульзі, однак ці члени ради до Артемівська не приїхали. Тому засідання спостережної ради відбулося з участю трьох членів.

Тут треба ввести ще одну діючу особу цієї історії. В Артемівськ приїздить Маргарита Миколаївна Клінкевич, громадянка Росії. На «Фітофармі» вона оголошує себе... представником шведської фірми «Дігнус» і вимагає показати фінансові документи підприємства. Однак отримує відмову через те, що вся документація була залучена працівниками податкової інспекції під час планової перевірки. Така відповідь, схоже, не задовольнила пані Клінкевич. І от уже на засіданні спостережної ради її член А. Чернець доводить до відома «фітофармівців», що Клінкевич побувала в АКБ «Національний кредит» та АКБ «Укрсоцбанк», де намагалася дискредитувати підприємство, оскільки воно неплатоспроможне, реалізувало обладнання, яке перебуває під заставою, і тому кредитувати таке підприємство не можна.

Отже, на час проведення засідання спостережної ради керівництву фабрики були відомі вже три особи, які називали себе представниками шведської фірми «Дігнус АБ» (із них — жодного шведа): Шолков, Шматков та Клінкевич. Причому перший був і нині залишається головою спостережної ради, адже рішення про переобрання зібори акціонерів не ухвалювали. Саме цим керувалися члени ради, які зібралися 19 вересня.

— Рада обиралася не таємно, і від того, що на ній не була присутня пані Клінкевич, вона не перестала бути легітимною, — пояснюють члени спостережної ради. Крім питань виробничих, на раді розглядалося питання повноваження пана Шматкова. А також, у зв'язку з появою неправомірного доручення, згідно зі статтею 25 «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» Закону України «Про підприємства в Україні» питання про необхідність залучення правоохоронних органів для перевірки зовнішньоекономічної діяльності фірми «Дігнус АБ» та українсько-шведської фірми «Сальвія» стосовно ВАТ «Фітофарм». Адже представник фірми, з яким ми працювали понад п'ять років, раптово зник і не відповідав на телефонні дзвінки, а доручення, яке пред'явив пан Шматков, мало фіктивний вигляд.

На цій самій раді було ухвалено рішення про часткову реалізацію основних фондів підприємства. Причому обладнання продається не «кудись». Покупцем стало НВК «Екофарм», яке виробляє новий унікальний препарат «Протефлазід». Дослідну партію засобу отримано на галеновій дільниці «Фітофарму», тож обладнання використовується за призначенням. Через деякий час Григорій Шматков привіз нове доручення, видане вже шведською компанією.

— Артемівськ — місто невелике, а фармацевтичне виробництво має свої особливості, — кажуть члени правління. — Створюється враження, що майбутнє підприємства власників не обходить. — Якщо питання лише в мені, я готовий залишити свою посаду, — казав на зборах у листопаді 2002 року Петро Овчинников. — Я не боюся втратити посаду: роботи у фармацевтичній галузі вистачить усім. І якщо у фірми «Дігнус АБ» є чітка програма дій і команда, здатна цю програму реалізувати, я це тільки вітав би. Адже перед підприємством стоїть непросте завдання переходу на міжнародні стандарти організації виробництва та контролю якості продукції, так звані правила GMP. Якщо ми не почнемо працювати за цими правилами, фабрика просто зупиниться, адже нагляд і вимоги щодень посилюються. Але, на жаль, весь попередній досвід роботи свідчить, що власник насамперед піклується про власну вигоду, а не про перспективу. І цей факт не прикрієш красивими міркуваннями про іноземні інвестиції.

Ми не загрожували і нікому не загрожуємо, — продовжує Овчинников, — Шановні пани шведи, приїздіть до нас у місто, відвідайте наше підприємство. Ми зустрінемо вас як дорогих гостей і разом за чашкою чаю обговоримо ситуацію, що склалася, і визначимо перспективи розвитку підприємства. Це в інтересах і власника, і колективу.

Світлана КОВАЛЬ.

Авіакатастрофа не завадить співробітництву

Прес-секретар уряду Ірану Абдулла Рамезан-заде спростував чутки про припинення спільного україно-іранського проекту з виробництва літаків ІрАН-140 (аналог Ан-140) у зв'язку з катастрофою поблизу Ісфахана.

Іран не приймав рішення зупинити виробництво літаків, повідомляє **іранське інформаційне агентство IRNA**. «Авіакатастрофи ніколи не призводили до зупинки робіт у глобальному авіабудуванні», — підкреслив прес-секретар.

Нагадаю, що Україна та Іран підписали контракт на організацію серійного виробництва Ан-140 в Ісфахані 1995 року за підсумками тендера, оголошеного іранським урядом 1993 року. Складання Ан-140 здійснюється на базі іранського літакобудівного заводу в Ісфахані в кооперації з харківським авіазаводом в рамках ірансько-українського контракту. Перший серійний Ан-140, зібраний українськими й іранськими спеціалістами на потужностях іранського заводу, піднявся в небо у березні 2001 року й експлуатується однією з іранських авіакомпаній. Другий серійний пасажирський літак Ан-140 планувалося випустити у грудні цього року. Всього в рамках проекту, розрахованого не менш як на 20 років, планується випустити 80 літаків Ан-140. При цьому на планову потужність виробництва, що передбачає складання 12 літаків на рік, планується вийти до 2004 року.

Яна ОСАДЧА.

Фото АП.

ФОТОФАКТ

Британська королева Єлизавета II заявила нинішнього Різдва, що не має наміру залишати престол, незважаючи на важкий рік. «Я з нетерпінням чекаю... продовження служіння вам у міру можливостей кожного дня», — сказала 76-річна королева. Вона подякувала британцям за підтримку її після смерті матері та молодшої сестри.

Бий Ірак — рятуй собак

Оскільки зростає загроза нападу США на Ірак і удару у відповідь Багдада по Ізраїлю, серед ізраїльтян різко зріс попит на протигази. Тут уже розпочали виробляти протигази для кішок і собак.

«Звірячі» протигази коштують у середньому майже 15 доларів за штуку. За бажання покупців до комплекту можуть бути включені ампули з антидотом і антибіотики, що мають допомогти в боротьбі із сибіркою. На сьогодні вже реалізовано 50 тисяч таких протигазів.

Але самими лише протигазами Ізраїль не обмежується... Спільно з Вашингтоном Тель-Авів має намір створити систему захисту пасажирських літаків від ракет. Безпосереднім поштовхом для початку робіт була невдала спроба збити ізраїльський лайнер у Кенії. Згідно з розрахунками, оснащення одного літака засобами захисту від ракет стане в два мільйони доларів.

Незважаючи на напруженість у самому Ізраїлі і в Близькосхідному регіоні, загалом ізраїльські політики з оптимізмом зустрічають 2003 рік. Він, на думку Аріеля Шарона, може стати роком історичного вибору між війною і миром. Прем'єр-міністр Ізраїлю та лідер партії «Лікуд» уже офіційно розпочав кампанію підготовки до загальних виборів, призначених на 28 січня. У разі свого переобрання він знову створить уряд національної єдності і підтримає реалізацію мирного плану «Дорожня карта».

Яна СТАДІЛЬНА.

Ну, «Зайко», постривай!

Тандем Пугачова—Кірков постійно потрапляє у різні скандальні ситуації, стає об'єктом пересудів богеми і всієї московської тусовки. І от тепер Москву приголомшив новий скандал із кримінальним відтінком навколо Філіппа Кіркорова. Цю подію, можливо, не було б помічено широким загалом, але все трапилося в коридорах телецентру «Останкіно».

Філіпп приїхав сюди для участі в зйомках передачі «Велике прання». Після «прання» він ішов коридором і був упізнаний підлітком, що знімався в іншій студії. Побачивши Кіркорова, той неголосно повідомив друзів: «Зайка моя йде». У «Зайки» виявилися відмінний слух і реакція. Він одразу накинувся на хлопчиська і почав його футболити. Друзі спробували вивільнити невдаху з «зайчиних» лап, але на допомогу Філіппові поспішили охоронці. Вони вже не церемонилися з безпомічними пацанами і «відірвалися за повною програмою».

Тепер «Зайка» свою участь у рукопашно-ножному бою заперечує, але в його прес-службі натякнули, що диму без вогню не буває. Московська преса, яка роздмухує скандал, вже твердить, що справа опиниться в суді. Адже для зйомок у телепередачах пацанів з вулиці не запрошують, а батьки підлітків, що потрапили під кулаки «заячої» охорони, цю справу спустити на гальмах не дадуть. Серед адміністраторів «Великого прання» вже знайшлися свідки. Напевне, з'являться і лжесвідки. Тим цікавішим буде скандал, радіє «жовта» преса.

Ярослав СЕРГІЄНКО.
Москва.

Майкл Джексон — герой комп'ютерних ігор

Історія з Майклом Джексоном, який 20 листопада ледве не впустив свого сина з балкона одного з берлінських готелів, надихнула програмістів на створення флеш-ігор, присвячених цьому інцидентові. На час написання замітки в мережі вдалося знайти лише три гри практично з одним і тим самим сюжетом: поп-зірка стоїть на балконі, періодично дістає малюків і кидає їх униз. Гравець має впіймати падаючу дитину.

Бойовий корабель у пам'ять про жертви

Сталь із уламків Всесвітнього торгового центру використають під час будівництва нового бойового корабля ВМС США «Нью-Йорк», названого так у пам'ять про жертви терактів 11 вересня. Сталь зберуть на звалищі уламків будівель ВТЦ, розташованому на Стрейтен-айленд, і потім переправлять на суднобудівні верфі в місті Паскагула (штат Міссісіпі), де в середині наступного року і розпочнеться будівництво корабля.

У разі, якщо сталь із ВТЦ відповідатиме всім необхідним параметрам, із неї зроблять ніс судна. Для того, щоб присвоїти надводному кораблю ім'я «Нью-Йорк», потрібно мати спеціальний дозвіл керівника ВМС США Гордона Інгланда. Досі носити імена міст як власну назву могли лише підводні човни ВМС США. Але влада Нью-Йорка сподівається, що цей дозвіл отримати їм вдасться, адже ініціатива використання сталі з ВТЦ під час будівництва військового корабля виходить від командування ВМС США.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Москва*

Лужков у дозорі

Учора мер Москви вручив Діду Морозу ключі від столиці Росії, після закінчення церемонії із дозором вирушив оглядати володіння Лужкова.

■ *Брюссель*

Робертсон захищає Буша

Генеральний секретар НАТО Джордж Робертсон виступив на захист адміністрації Білого дому, підкресливши, що США не мають наміру вживати односторонні воєнні дії проти Іраку. Робертсон сказав, що досі президент США Джордж Буш суворо дотримувався резолюції ООН стосовно Іраку.

■ *Багдад*

Перевірки тривають

Військові інспектори ООН не припиняли своєї роботи і під час різдвяних свят. Усього під час Різдва перевірено сім нових об'єктів.

■ *Пхеньян*

КНДР завантажує АЕС

Міжнародне агентство з атомної енергії заявило, що КНДР завозить нові партії ядерного палива на реактор АЕС у Йонбені, звідки останніми днями було знято спостережне обладнання ООН. Північнокорейські інженери зламали більшість печаток на моніторинговому обладнанні ООН і вимкнули його.

■ *Лондон*

Європейці полетять на Марс

Об'єднана Європа всерйоз розглядає можливість космічних експедицій. У британському національному космічному центрі вважають, що уже 2005 року Європа буде здатна послати людей на Марс і доправити їх знову на Землю.

■ *Гавана*

Кастро просить не хвилюватися

Президент Куби Фідель Кастро пояснив народові, що ось уже тиждень не з'являється на люди через укус комахи. 76-річний лідер просить кубинців не хвилюватися і заявляє, що нині уже почувається добре. Минулої суботи він уперше за останні 25 років пропустив церемонію відкриття Кубинської національної асамблеї.

■ *Туніс*

Під рушницю

У Тунісі жінки, як і чоловіки, будуть зобов'язані проходити військову службу протягом 12 місяців. Досі жінки могли проходити військову службу добровільно, тепер вони обиратимуть між обов'язковою військовою службою і набагато тривалішою альтернативною службою.

■ *Вашингтон*

Різдвяний виграш

Володар лотерейного квитка, придбаного в американському штаті Західна Вірджінія, виграв джек-пот на суму, що перевищує 300 мільйонів доларів. Це найбільший виграш за всю історію лотерей у Сполучених Штатах. Переможець може або отримати всю виграну суму готівкою, або погодитися на виплату протягом 30 років.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Ольвія, скривджена «кротами»

УНІКАЛЬНІ МІСЦЯ

Улітку наукова експедиція археологів ретельно й бережливо досліджувала ольвійський курган: із шестиметрового шурфу дослідникам пощастило дістати кільканадцять давніх амфор... Експедиція мала намір продовжити розкопки й цього літа. Та марно: парутинські місцеві «археологи» за них «попрацювали», поглибивши яму на півтора десятка метрів.

За свідченням командира спецпідрозділу міліції «Беркут» Миколи Кукурудзи, ольвійська древня монета на чорному ринку — сувенір не з дешевих. Її ціна сягає п'ятдесяти доларів за штуку. Червоноглиняний горщик чи амфора тягнуть на 200—300 доларів, а побутові давньогрецькі речі з глини, зокрема посуд, оздоблений чорнолаковим малюнком, по кишені хіба що олігарху.

Нещодавно стривожена громадськість Миколаєва на чолі з археологом В. Нікітіним, заступником начальника УМВС області полковником А. Лазарєвим разом з місцевими журналістами відвідали Парутине, на території якого розташований Національний історико-археологічний заповідник «Ольвія». Там, на древній ольвійській землі, з дирекцією заповідника відбулася принципова, з присмаком відчаю й гіркоти розмова на тему, яка має стривожити не тільки миколаївців, а і всю державу. Бо ми, українці, не хочемо бути манкуртами.

Для самих парутинців навколишній пейзаж досить звичайний, для свіжого ока — картина жахлива. Немовби тисячі велетенських кротів перемололи цю святу ольвійську землю аж до самого горизонту. Що й казати, добре працюють так звані чорні археологи, яких перебувало тут, на древньому городищі, не міряно за роки нашої незалежності. Майже не криючись, стахановськими темпами «освоюють» вони метр за метром заповідної площі і вдень, і вночі. Хто риє під тьмяне світло кишенькових ліхтариків, а хто — з приладами нічного бачення.

Сьогодні мало не кожний український багатій чи відомий політик може похизуватися модною старовиною, у тому числі й давніми ольвійськими амфорами, монетками-дельфінчиками, грішми — «перепустками» у країну мертвих, вилученими з рота ольвійців.

Занедбану, забуту унікальну археологічну перлину держава покинула напризволяще. І тільки нинішнього року пам'ятнику було надано статус Національного науково-археологічного заповідника.

Та чи стало йому легше після цього жити? Грошей на охорону заповідника, хоч би як пояснювало «ситуацію» керівництво, досі немає. Заповідник та його охоронна зона не огороджені, будь-яких позначок чи натяків на заповідну місцевість нема. Чого тут дивуватися, коли «землекопи», екіпіровані картами з монографії «Про археологічні пам'ятники античної хори Ольвії», джипами, холодною зброєю, металошукачами й сонарами у відповідь глузують:

— Що копаємо? Та черв'яків на рибалку!

Піший дільничний лейтенант Юрій Кіршин, закріплений і за Парутиним, і за «Ольвією», хоча й навідується в городище, та фізично неспроможний охопити своїм недремним оком більш як двісті п'ятдесят гектарів заповідної та 610 гектарів античної ольвійської хори (сільської околиці).

Допоки ця колективна байдужість триватиме, допоки місцевим та заїжджим «кротам» святотатствувати й глумитися над нашою пращурівською спадщиною?

А ми все про НАТО, про європейський вибір, про нову модель суспільства...

Галина СТЕПОВА.
Миколаївська область.

Книги не тільки продаватимуть, а й пропагуватимуть

Книжковий супермаркет «Буква», в якому представлено 60 тисяч книг, відкрито у Вінниці на першому поверсі центрального універмагу. Як повідомив ініціатор створення книгарні голова корпорації «Прем'єр-фінанс» Володимир Продивус, наступним кроком буде встановлення комп'ютерної системи доступу читачів до книжкових видань, що виходять у світі.

Українська книга поки що, на жаль, становить лише п'ять відсотків серед представлених видань Росії, Франції, Німеччини та деяких інших країн. Організатори книгарні запевнили, що з часом українські видання домінуватимуть на прилавках. До речі, «Буква» не тільки продаватиме свою продукцію, працівники магазину пропагуватимуть книги на території області. До цієї справи залучатимуть місцевих письменників, студентів педагогічного університету і, звичайно, читачів. А спілкуватися вони зможуть у відкритому при книгарні кафе.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

«Зонт» працює по металу

Новий профіль — виробництво машин з розкрою металу — активно освоює ВАТ «Зонт». Підприємство з випуску парасольок не витримало конкуренції з інофірмами і втратило ринки збуту своєї основної продукції. Нині поставлено на потік, зокрема, випуск машин серії «Комета М» для фігурного розкрою металопрокату, які оснащені сучасною системою програмного управління. Є замовники й на малогабаритну машину серії «Метеор», модифікації якої можуть фігурно розкроювати тонколистовий метал методом і термічного, і мікроплазмового різання.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Вагоноремонтний став вагонобудівним

Сім купейних вагонів закупили у Дніпропетровську московські залізничники. Після того, як торік швидкий пасажирський потяг Москва—Владивосток був цілковито укомплектований продукцією Дніпропетровського вагоноремонтного заводу, москвичі без вагань продовжили свої відносини з нашими виробниками. Адже вагони, що їх випускають у Дніпропетровську, за багатьма параметрами навіть дають фору іноземним аналогам. Сучасні, з усіх міркувань безпечні матеріали, комфорт. Наші вагони набагато вигідніші за ціною. А почалося все з того, що кілька літ тому дніпропетровці взялися реставрувати старі пасажирські вагони. Згодом почали самостійно виготовляти й нові, тільки для Укрзалізниці. Успішно виконують це й тепер. І ось результат: до десятка пасажирських потягів на вітчизняних коліях — родом з Дніпропетровська.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Похмільний синдром

Працівники податкової міліції Запорізької області викрили нелегальне виробництво акцизних марок, яке налагодив 28-річний виконавчий директор однієї із збанкрутілих друкарень. Автомобіль зловмисника, в якому він віз для реалізації партію фальшивок, було затримано дорогою до Дніпропетровська. У п'яти баулах було півмільйона якісно підроблених акцизних марок, призначених для лікеро-горілчаних виробів.

Нині запорізькі податківці намагаються з'ясувати місцерозташування підпільного лікеро-горілчаного заводу. А горебізнесмену, який виконував «замовлення» на виготовлення фальсифікованих акцизних марок, загрожує до чотирьох років позбавлення волі — стаття 216 Кримінального кодексу України не належить до тяжких. Хоча лише цього року в області від отруєння горілчаними напоями померли більш як триста осіб.

Олександр АБЛІЦОВ.
Запорізька область.

НАМІРИ

Бойків шануватиме Прикарпаття

Фестиваль бойків планують провести наступного року в Долині на Івано-Франківщині. Мета фестивалю — збереження етнографічних традицій регіону. Влада збирається навести лад у селах і містах області: відремонтувати дороги, впорядкувати вулиці, реконструювати центральну частину райцентру.

Керівництво Долини сподівається, що не менше як п'ять мільйонів гривень надійде з державного бюджету. Ще 2,5 мільйона надасть область.

Наталя АНДРУСЕЧКО.
Івано-Франківська область.

РЕАЛІЇ

Крадуть навіть оптоволокно

Жителі п'яти мікрорайонів Кіровограда залишилися без телефонного зв'язку. Внаслідок пошкодження шукачами металу кабелю зв'язківці зазнали збитків на суму понад сто тисяч гривень. Самі крадії жодного зиску не отримали. Через власну неосвіченість вони вирізали оптоволоконний кабель, а, зрозумівши, що на брухт він не піде, викинули здобич поряд із місцем злочину.

Олег БОНДАР.
Кіровоград.

СТИХІЯ

Потопи множаться

Ще не встигли оговтатися від затоплення міста керчани, де знову оголошено штормове попередження, як зливи прокотилися вздовж кримського Південнобережжя. Від спричинених ними селевих потоків і повені постраждали житлові будинки в кількох селах Алуштинської зони—Рибачому, Привітному, Малоріченському і Зеленогір'ї, де разом з місцевими жителями нині ліквідують наслідки стихії майже тисяча бійців військ МНС і працівники комунального господарства.

Повністю у воді опинилася і Балаклава, де ливнева каналізація не впоралася з бурхливою течією і грязеві потоки затопили двори, вулиці й площі міста та переповнили до небезпечної позначки Чорноріченське водосховище. Дві атаки злив супроводжувалися ураганним вітром, а закінчилися градом.

Віктор ХОМЕНКО.
Крим.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

ВТРАТИ

Мороз підкрався непомітно

Луганські аграрники з побоюванням поглядають на термометр. 2003 року в області заплановано зібрати 1 мільйон 260 тисяч тонн зерна. Але ці добрі наміри вже почала коригувати зима. За попередніми оцінками, від грудневих низьких температур постраждали 10 відсотків засіяних площ озимих. Утім, у регіоні передбачали, що погода може підкласти «свиню», а тому додатково запаслися посівним матеріалом. На щастя, випав невеликий сніг, який, приміром, у північній частині області вкрив землю на 3—6 сантиметрів.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

Холоди «з'їли» десяту частину посівів

Морози без снігу можуть знищити майбутній урожай Харківщини. Уже нині пошкоджено десяту частину всіх посівів області. За станом зернових стежать фахівці Інституту рослинництва імені Юр'єва. Поки що, стверджують вони, значна частина посівів не страждала від холоду, але що з ними станеться завтра — рослинники прогнозувати не беруться.

У дослідній теплиці інституту ім. Юр'єва осінні посіви перевірять на життєстійкість. Низька температура навіть протягом багатьох днів не страшна для тих сортів озимої пшениці, які селекціонери відбирають спеціально для Харківської області. Але цього року навіть вони можуть вимерзнути. Втім, посіви знищили не так морози, як аграрники: пшеницю пізно посіяли, і вона не встигла накопичити поживних речовин на зиму.

Микола КОСИЙ.
Харківська область.

«Не називайте нас сиротами!»

АКЦІЇ

Обдаровані Богом, обділені долею. Це — про талановитих дітей, котрі залишилися без батьківського піклування на утриманні держави, до того ж дуже часто за живих батьків. Ми не аналізуватимемо, що саме призводить до поширення такого явища, як соціальне сирітство, й чому так склалися дитячі долі. А от як допомогти дітям реалізувати свої обдарування, відчути себе потрібним, унікальним, перспективним — це тема не лише газетного матеріалу, а й державні пріоритети.

Банальність, проте факт: усі діти талановиті, і діти-сироти — не виняток. Але всіх, на жаль, не можна посадити в автобуси й привезти до Києва, де з 16 по 20 грудня з нагоди дня святого Миколая проходила благодійна акція «Берег надії — Крок до зірок». Так пощастило лише трьомстам (хоча погодься, й така кількість вражає!) вихованцям більш як сорока дитячих будинків, шкіл-інтернатів з усієї країни.

Ця акція відбулася вже вдруге, перетворившись на своєрідний марафон доброчинності. Як зауважили організатори, цього року спостерігалося помітне пожвавлення серед бажаючих хоч якось підтримати обділених долею дітей. Такі свята потребують потужної спонсорської підтримки: жодна дитина чи виховний заклад мають не залишитися непоміченими!

Маленькі художники з великої літери

Виставка дитячих робіт рясно прикрасила одну зі стін Національного палацу «Україна». Серед цих старанних, емоційних, інколи наївних, але дуже щирих малюнків, було обрано 15, автори яких стали лауреатами й отримали подарунки та грамоти.

Вразила невеличка робота: соковиті, наче справжні, червоні яблука на підвіконні. А згодом ми познайомилися з її автором вихованцем Криворізького дитячого будинку 7-річним Юрасиком Здольником. Цей хлопчик не має обох рук і однієї ноги, тому малює свої акварелі, затиснувши пензлика між щокою та плечем. Його сюжети — все, що бачать допитливі очі: котеня на даху, ваза з квітами, щеня. Робота так виснажує, що дитина вкривається потом, але продовжує працювати... Батьки відмовилися від нього одразу після народження. А вихователі вважають, що розумнішої дитини треба ще пошукати.

«Пташко-щастя, прилітай, нас ніколи не минай!»

Того дня в «Україні» відбувся також великий концерт дітей-сиріт. Організатори виявили дива дипломатії й під час півфінального концерту відібрали по одному виступу від кожного виховного закладу. Як сказала голова оргкомітету Наталя Дніпренко, організатори намагаються стимулювати керівництво інтернатів розвивати й залучати до акції якомога більшу кількість дітей. Щоб приїжджали не одні й ті самі талановиті діти, а щоразу інші.

А тепер подумки перенесіться до палацу і «почуйте» юних артистів. Бо часом не так важливо, що і як майстерно вони співають, а те, який зміст і скільки душі вони вклали в цей, можливо, єдиний і тому найважливіший виступ у їхньому житті.

Пісенька з простими, щирими і зрозумілими всім дітям словами: «Пташко-щастя, прилітай, Нас ніколи не минай. Ти надію не згаси, В країну щастя віднеси» пролунала двічі. Але щоразу глядачі влаштовували овацію. Таку саму реакцію залу викликали й пісні «Мама» у виконанні сестер Анни та Юлії Борисенко, а також «Відгукнися, мамо!» — Віктора Кравченка.

Спробуємо хоча б перелічити юних вокалістів, чиї голосочки (повірте!) ми ще не раз почуємо. Антоніна Мельник, Женя Мережко, голосисті сестрички Роза та Оксана Дебеляк, Даша Кєм, Костя Грищенко, Андрій Аляб'єв, смаглявка Ілона Токар, Оленка Костюченко, Наталія Карнаухова та дует Василини Клепан і Петра Гордієнка. Всі замилувалися дуетом крихіток Іллі Сіваченка й Таї Кириченко.

Добро + дії

Спочатку перелічимо організаторів: благодійні фонди «Берег надії», «Обдаровані діти України», «Нова епоха», «Україна —дітям» та інші фонди, підприємства й організації. А «Голос України» в рамках акції «Берег надії — Крок до зірок» знову мав нагоду й долав труднощі у виборі свого призера «Надія України». М'які іграшки й ляльки, телевізори й комп'ютери, відеомагнітофони й музичні центри віднині матимуть нових маленьких господарів. Але були й незвичні призи.

Наприклад, представники страхової компанії «Оранта» всіх дітей, які взяли участь у концерті, застрахували від нещасного випадку на 1000 гривень на 2003 рік.

Спонсорською підтримкою можна вважати й виступи дорослих «колег» — артистів, що цього вечора співали для дітей: гурти «Капучино» та «Екс-президенти», Ольга Юнакова та Петро Чорний.

Артистів Черкаського навчально-виховного об'єднання «Школа—дитячий садок» для дітей з вадами слуху привітав народний депутат Борис Райков, який опікується закладом.

Бажання заохотити та підтримати дітей виявили й організатори конкурсу «Міс Україна». Вони обрали серед дівчат-учасниць трьох, на їхню думку, найвродливіших «Міні-міс». Діадему, стрічку й подарунки юні красуні отримали з рук самої «Міс Україна-97» Ксенії Кузьменко. Інна Жаворонкова, Галина Чиж, Анастасія Лебедєва потраплять до дитячого модельного каталогу й візьмуть участь у всеукраїнському конкурсі «міні-міс». Можливо, що крім співочої кар'єри, в дівчат віднині розпочнеться й модельна.

Діти в парламенті: в центрі — Володимир Грицай, який щойно зачитав свій вірш.

Дорослі пишуть закони, а дітям за ними жити

19 грудня діти, які приїхали за номінацією «Майбутні політики», завітали до Верховної Ради. Поки в сесійній залі засідали депутати, в конференц-залі діти дебатували з депутатами на тему «Права дитини: гарантії та реалії».

І знову слово Наталі Дніпренко: «Якщо торік у парламенті це була ніби гра, то цього разу все серйозно! Організатори відгукнулися на рекомендації ЮНІСЕФ залучати дітей до формування державної політики. Проект закону про соціальний захист дітей-сиріт було заздалегідь розіслано по інтернатах, і діти, уявіть, приїхали зі своїми пропозиціями. Адже закони є, але цікаво, що думають самі діти: як ці закони захищають їх».

Спочатку автор проекту Олександр Фельдман вніс деякі роз'яснення, наголосивши, що основне — це не стимуляція нових шкіл-інтернатів, а створення умов для роботи дитбудинків сімейного типу.

Свої пропозиції вніс також почесний президент фестивалю «Берег надії» Степан Гавриш. Серед них — відкрити на кожну дитину особовий накопичувальний рахунок, на який (окрім обов'язкових виплат) держава перераховуватиме по 1000 гривень щороку. Цей рахунок стане активним на 18-ліття, його можна було б використати на оплату навчання чи житла. А ще має бути пільгове оподаткування фірм, котрі матеріально підтримують інтернати, таким чином роблячи інвестиції в націю.

А про що мріють самі діти?

Перший виступ дитини був із проханням, щоб в законах вживали замість слів «діти-сироти» термін «діти, позбавлені батьківського піклування» або «діти, якими опікується держава». І мотивували прохання етичними міркуваннями: «сирота» — це образливе клеймо.

Хвилювало дітей, чи не стане цей фестиваль лише рекламною акцією? І згадали, що найбільше піклувальників у них було в передвиборний період...

А коли сказали, що для забезпечення вказаного в проекті закону не вистачить і трьох держбюджетів, діти розгубилися. Хтось закинув про залучення спонсорів, які здатні «врятувати» задекларовані блага... Надію дітей «врятував» О. Фельдман: «Спонсори можуть допомогти державі, але не замінити її». А хто врятує цю надію під час розгляду, скажімо, проектів бюджетів (державного чи місцевих)?

Багато казали й про проблеми талановитих сиріт. «Навчання в гуртках коштує грошей. До того ж часто інтернати розташовані в провінції й мають обмежені можливості розвитку. Освіта для талановитих дітей має бути безплатною».

Лунали й непоодинокі пропозиції переглянути зміст підручників, особливо з природничих наук та історії, які містять забагато термінів і написані важкою, незрозумілою мовою. Яких, до речі, часто не вистачає. «Іншим школярам їх купують батьки, а нам, вихованцям інтернату, нема до кого звернутися. Ми просто не встигаємо зробити домашні завдання».

Ось ще кілька цитат:

«Не в кожній школі-інтернаті є комп'ютерний зал. А без комп'ютерної грамотності нині неможливо».

«В інтернаті ми — в центрі уваги, але коли залишаємо його, то губимося у великому світі. Проблема з усім: гуртожитком, навчанням, харчуванням. Треба, щоб хоча б до 18 років про нас дбали».

«Нашим дитбудинком опікується німецький фонд. Але дітям уже протягом двох років забороняють поїхати в гості до Німеччини».

«Ми щодня чуємо від дорослих, що треба завжди мити руки: перед їдою, після вулиці. Але півшматочка мила просто не вистачає на місяць. Нам потрібно більше засобів особистої гігієни!»

«Людство рухається вперед, оглядаючись, щоб не припускатися старих помилок. Я пишаюся, що українка. Але бентежить, що всі навколо розмовляють лише російською мовою. То хто ми?»

На деякі з цих запитань відповіли присутні в залі народні депутати України. Дитячі парламентські слухання завершилися ухваленням резолюції.

Юлія ПОТАПЕНКО.

P. S. Крім того, діти побачили виставу «Ніч перед Різдвом» у Театрі юного глядача, відвідали Природничий музей, ознайомилися зі столицею.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ та Богдана МАСЛЯНИКА.

ЗНАЙОМТЕСЯ: ПЕРЕМОЖЦІ!

А тепер про наших призерів

Призери «Голосу України» Володимир і Андрій Іжики приміряють обнови.

Брати Володимир та Андрій ІЖИКИ (12 і 14 років) —круглі сироти і вже протягом останніх трьох років виховуються в дитбудинку «Рідний дім», що в Самбірському районі на Львівщині. І пісню вони заспівали про рідний край — «Зелені Карпати». Як розказав директор дитбудинку, хлопці за вдачею дуже працелюбні, серйозні, спокійні й стримані. Але подарунки від редакції таки викликали у них радісну посмішку.

До речі, Володя й Андрій не лише співаки, а й музики: грають на сопілці, фортепіано. Дуже втішило, що їхнє музикальне обдарування вподобали не тільки ми. Голосистих хлопців одразу після виступу запросили вчитися до кобзарської школи, що в селі Стритівка Кагарлицького району на Київщині. З відповіддю брати вирішили не поспішати. Адже протягом цих днів у них було стільки подій і нових вражень — голова йде обертом.

Назвати 15-річну **Зоряну ШУЛЬГІНУ** «другою» переможницею просто язик не повертається. Бездоганно, вона перша й найкраща. Вихованка Тернопільського дитбудинку, Зоряна виконала пісню, присвячену рідному місту. Нам дуже сподобалися рівень підготовки, вокальні дані та емоційність юної співачки. І ми впевнені, що цій талановитій і милій дівчині не оминути сцени й слави.

Своїми подальшими планами Зорянка поділилася охоче. Наступного року збирається вступати до музичного училища. А одразу після нього — до Національного університету культури і мистецтв. Там, до речі, на сьогоднішній день вчаться майже тридцять сиріт. Отож ми обов'язково ще почуємо чарівний голос Зоряночки.

Вручення іграшки Зоряні Шульгіній.

Всупереч неможливостям

Вихованці Піщанської школи-інтернату для глухонімих дітей та Черкаського навчально-виховного об'єднання «Школа—дитячий садок» для дітей з вадами слуху під час концерту в палаці «Україна» продемонстрували неможливе. Інструментальний ансамбль «Дзвіночки» зіграв мелодію, рудокоса Настя Данилова «заспівала» жестову пісню «Україночка». А черкаський танцювальний гурт виконав композицію «Рукодільниця».

Глядачі влаштували артистам овацію, високо піднімаючи руки, щоб вони змогли побачити й відчути підтримку залу.

Ось так співають руки Насті Данилової.

Дати раду самим собі

— А-а... Що вона вирішує, та місцева влада? — доволі часто чуємо скептичне зауваження. У Новій Каховці переконалися: змін у житті міста чекати недовго — вони відчутні вже сьогодні. Місцева влада довела: роль господаря, від якого люди чекають ефективного управління життям громади, їй під силу.

Тричі знали, кого обирали

Напередодні цьогорічних виборів Нова Каховка по-справжньому розгулялася — розкішно, з концертами і феєрверками наймолодше місто Херсонщини відзначало свій день народження. Влаштувавши гучне святкування, міська влада, звісно, розраховувала, «задобривши» електорат, додати певності в подальшому утвердженні на місцевому Олімпі. Проте сталося інакше. Залишивши далеко позаду тодішнього керівника, міським головою став 41-річний Борис Силенков — він повернувся в місто, де жив і працював кілька попередніх років. За короткий час нинішньої діяльності встиг довести — городяни у виборі не помилилися.

Із неофіційного досьє.

Випускник Одеського інституту народного господарства Борис Силенков працював у Новій Каховці завідувачем міськфінвідділу, згодом — в обласному фінуправлінні. Пізніше очолив новокаховську філію банку «Аваль». У 1996 його запросили на посаду заступника голови Херсонської облдержадміністрації. 36-річний заступник помітно вирізнявся непересічним мисленням та неординарними рішеннями у підході до справи. Тож нерідко, обговорюючи з командою чергове питання, тодішній голова облдержадміністрації Юрій Карасик, вислухавши всіх учасників розмови, підсумовував: «Ну, Борисе, а що ти скажеш?..»

Після чергової зміни в «кадровій кадрилі» і приходу чергового керівника (починаючи з 96-го, на Херсонщині вже сьомий голова облдержадміністрації), Силенков подався до сусіднього Криму. Там його й розшукали новокаховці, котрим небайдужа доля міста. Тричі їздили просити, щоб повертався додому...

— Я втретє прийшов у це місто для того, щоб працювати для нього, — каже Новокаховський міський голова Борис Силенков.

Із тіні виходять, кошти виводять

Одразу, з перших днів роботи, Силенков спрямував зусилля усіх відповідних служб на досі нечуване: з'ясувати масштаби... тіньового фінансового обігу. Невдовзі на одній із сесій оголосив: у місті викрито 12 джерел тіньової економіки. За висновками фахівців, щорічний тіньовий обіг сягає 50 мільйонів гривень! Ні, не збирався викручувати руки, притягувати до відповідальності — то справа правоохоронців. Важливо було створити для тіньовиків такі умови, щоб вони свідомо легалізували свій бізнес і почали вкладати «ліві» кошти у розвиток Нової Каховки.

Дійовим стимулом для підприємців стало істотне зниження розміру плати за торговий патент, що додало до бюджету 120 тисяч гривень. Найпершими «з тіні» вийшли таксисти, котрих у місті налічувалося понад 400, проте зареєстрованих у податковій було аж... двоє! До слова, виявили й того, хто «катався» на таксі.

Якщо сьогодні взяти програму, з якою Борис Силенков ішов на вибори, можна чітко простежити: кожен крок у діяльності — це її втілення. «Гарантую, що податкові й інші перевірки підприємств і підприємців здійснюватимуться відповідно до законодавства», — обіцяв тоді кандидат на зустрічах з електоратом...

■ ■ ■

— Я втретє прийшов у це місто для того, щоб працювати для нього, — каже Новокаховський міський голова Борис Силенков

■

— Вважаємо, — зазначає Силенков, — що люди, котрих життя відірвало від верстатів і змусило шукати своє місце в реальних обставинах, потребують цілковитої підтримки. Отож для фізичних осіб зменшили ставку єдиного податку, для підприємств — запровадили знижений коефіцієнт до податку на землю. А до підприємницького форуму, що тільки-но зібрав у Новій Каховці представників бізнесу, розробили й роздали учасникам спеціальний методичний посібник «Як захистити себе», де зазначені повноваження силовиків — у ситуації з різними перевірками. Прагнемо, щоб люди не боялися ні погонів, ні посвідчень. Відстоюватимемо інтереси товаровиробників і підприємців, які наповнюють міський бюджет. Захист підприємництва, створення сприятливих економічних умов для роботи, впорядкування діяльності — ось наріжні камені нашої роботи у сфері малого бізнесу.

Нова Каховка перша серед малих міст України заснувала єдину реєстраційну палату — ще один рішучий крок на шляху розвитку економіки регіону. Завдання —швидко, прозоро і без виснажливої біганини спростити «протокол» одержання усіх необхідних дозволів на діяльність. У результаті — тривалість процесу скоротилася з 30 до 10 днів, вартість залишилася без змін, а, головне, людям не треба бігати по кабінетах та інстанціях.

Та найголовніше, певне, досягнення — усі регуляторні акти, що стосуються підприємництва, влада попередньо обговорює з представниками місцевого бізнесу.

— Розвиток забезпечується бюджетом, бюджет — бізнесом, — каже голова.— Доки цього не затямимо, будемо бідні й голі.

«Батіг і пряник», що служать скарбниці

Нині команда Силенкова проводить реформування системи всієї комунальної інфраструктури. Зокрема, шляхом залучення безнадійної заборгованості населення за спожиту енергію та комунальні послуги. Своєрідним експериментом стала амністія для боржників: знижку в 20—30 відсотків надавали тим, хто сплачував борг, і 10 відсотків знижки мали споживачі, котрі погодилися оплатити послуги наперед.

Після того, як вичерпали вплив «пряника», комунальники змушені були перейти до «батога». Спеціальна бригада міськводоканалу у складі майстра, слюсарів-сантехніків, бухгалтера та касира «десантувалася» в житлових кварталах, переважно приватної забудови, і пропонувала погасити борг за воду, погрожуючи «обрізанням». В результаті касир, стверджують очевидці, ледве встигав приймати гроші, а слюсарі стояли без діла. У такий спосіб вдалося залучити в економіку понад 120 тисяч гривень.

У судових залах довелося відстоювати нинішній владі право громади на такий життєво важливий для міста об'єкт, як «Водоканал». Попередні ж бо «батьки» віддали систему водозабезпечення в приватні руки. Збитки від цієї оборудки, за оцінкою фахівців КРУ, становлять 1 млн. 700 тис. гривень.

У місті відновлено роботу майже всіх ліфтів, відремонтовано дороги, створено дільницю для їх обслуговування, що коштує вчетверо дешевше, ніж за це брали експлуатаційники з обласного центру. Відновлено освітлення на 26 вулицях, і якщо раніше ліхтарі горіли ввечері протягом двох годин, нині їх вимикають з настанням ранку. А грошей «згоряє» значно менше —завдяки сучасним технологіям, що «рахують» за нічними тарифами.

У Новій Каховці нещодавно створено перше об'єднання співвласників житла. У такий спосіб самоорганізації мешканців має поліпшитися якість обслуговування, прозорим стане питання витрати грошей.

Для зручності споживачів стає до дії єдина розрахункова система платежів за комунальні послуги. Про стан розрахунків за газ, воду, світло тепер можна буде з'ясувати в одному й тому ж «віконечку». Це спростить для людей виснажливу процедуру оформлення субсидій — теж за єдиною квитанцією та пластиковою карткою, — а заодно й виявить «лівих» пільговиків.

І вже зовсім неймовірне: вперше за останні роки в місті скоротилася черга на житло! 54 квартири винайшла влада шляхом ретельної інвентаризації усього житлового фонду.

Міськрада — не почет короля

Можна без перебільшення сказати: нинішньому міському голові вдається більше, ніж попередникам. В ньому дивним чином поєднуються природна вдумливість, аналітичність розуму, вміння творчо працювати з документами, а ще вибухова енергія дії.

— Міськрада має бути робочим органом, а не почтом короля. Мені потрібні маса думок, пропозицій, громадянська позиція, здорові особисті амбіції, —зазначає Борис Віталійович. Будь-якого співрозмовника він полонить відвертістю і нетрадиційністю думок та поглядів. А коли на обласних нарадах чи колегіях до трибуни виходить Силенков, зал завмирає: нарешті почують те, що в кожного на думці, але озвучити —духу не стачить.

Він працює практично без вихідних, а ночами, зізнався, пише кандидатську.

Система роботи з підлеглими надто проста: маєш динаміку в досягненнях — ти на місці. Стоїш — бувай здоровий! З людьми недобросовісними, легковажними розлучається без вагань. Не раз таке сталося за ці кілька місяців, але то були уроки принциповості й вірності присязі державного службовця.

Влада і преса

Пригадується, як із його приходом очікували змін і наші колеги — в редакції міської газети «Нова Каховка», (котра, до речі має найбільший тираж з-поміж міськрайонних газет), уже звикли, що з приходом нового голови приходить і новий редактор.

— Покладаюся на ваш професіоналізм, — сказав Силенков редактору Ользі Островерховій.

— Поважаючи закон, обіцяю не втручатися у творчий процес газети.

■ ■ ■

Нова Каховка перша серед малих міст України заснувала єдину реєстраційну палату — ще один рішучий крок на шляху розвитку економіки регіону

■

Утім, відразу дещо й заборонив: друкувати подяки на свою адресу, цілком видалити з ужитку: «з ініціативи міського голови», «за його підтримки», «під патронатом».

Франція зачекає

Стосовно Франції. Нова Каховка вже багато років підтримує дружні відносини з французьким містом-побратимом Сент-Етьєн дю Рувре. Кожен із попередніх градоначальників не втрачав нагоди з'їздити до Франції, хоча відчутного впливу на економічний розвиток Нової Каховки ті візити не справляли. Зрозуміло, що українському та французькому містам, хай і побратимам, ще довго-довго належить крокувати до рівнозначності.

А що Силенков, не їде до побратимів? «І не збираюся, — розчарував цікавих. — Нехай їдуть заводчани, трудівники полів, освітяни, будівельники. А я поїду, коли буду впевнений, що привезу із Сент-Етьєна не сувеніри і буклети, а конкретну програму взаємовигідного співробітництва».

Конституція громади

Силенков — не лише енергійний тактик зі свіжим сучасним поглядом на реалії життя, а й вдумливий стратег, котрий розуміє, що без систематичних інвестицій годі говорити про подальший поступальний розвиток міста. Але потенційний інвестор не почне конкретної розмови, якщо немає стратегічного плану розвитку регіону — всебічної аналітичної розробки.

Нещодавно у Новій Каховці відбулася перша в області науково-практична конференція з питань соціально-економічного розвитку територіальних громад. Науковці допомогли провести бюджетний та ресурсний аудити, розробили основні положення статуту територіальної громади.

Доки на державному рівні дебатується питання створення двопалатного парламенту, в Новій Каховці така система вже втілюється життя. Щойно прийнятий депутатами статут територіальної громади передбачає створення системи управління містом на основі взаємодії влади і населення. Своєрідна місцева конституція має забезпечити прозорість дій влади, унеможливлює узурпацію нею права одноосібно вирішувати важливі питання. Проект будь-якого рішення передусім розглядатиметься шляхом громадських слухань, обговорюватиметься мешканцями — «нижньою палатою», а вже потім виноситиметься на сесію міськради — «верхню палату».

До розробки документу було залучено не лише фахівців, а й представників політичних сил, лідерів громадських формувань. Одна з новацій — статут встановлює, що об'єкти комунальної власності винятково громадського користування, до яких належать електро-, тепло-, газомережі, не підлягають податковій заставі і не можуть бути відчужені без рішення місцевого референдуму. Статут забороняє органам державної влади встановлювати обов'язкові завдання щодо приватизації об'єктів комунальної власності.

— Останнім часом наші управлінці на місцях звикли до так званого кризисного менеджменту, спрямованого на виживання а не на розвиток. Тож дехто називає мене реформатором, а то й революціонером, — з іронією зауважує Борис Віталійович. — Та займаюся сьогодні тим, що слід було робити ще вчора — поверненням місту елементарного: роботи, гідної зарплати, тепла й води в домівках, громадського порядку, і, найголовніше, впевненості в завтрашньому дні. Секрет успіху? Секретів немає — просто йдемо до людей, адже чекати їх до себе — неправильно, непочесно й незаконно...

Алла БРУСИЛОВА,
Валерій РУДЕНКО.

Херсонська область.

На знімку: міський голова Нової Каховки **Борис Силенков**.

ОГОЛОШЕННЯ

Звіт про фінансові результати ЗАТ КБ "Донкредитінвест" за 3 квартал 2002 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	01.10.2002р.	01.01.2002р.
1.1	Процентний дохід	7680	10175
1.2	Процентні витрати	-557	-307
1	**Чистий процентний дохід**	**7123**	**9868**
2.1	Комісійний дохід	22115	19099
2.2	Комісійні витрати	-1393	-2466
2	**Чистий комісійний дохід**	**20722**	**16633**
3	Дивідендний дохід		
4	Чистий торговельний дохід	93	-609
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів		
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій		
7	Інший операційний дохід	25	8
8	**Операційний дохід**	**27963**	**25900**
9	Загальноадміністративні витрати	-18750	-13284
10	Витрати на персонал	-618	-589
11	**Прибуток від операцій**	**8595**	**12027**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-3991	-7432
13	**Прибуток до оподаткування**	**4604**	**4595**
14	Податок на прибуток	-1704	-1543
15	**Прибуток після оподаткування**	**2900**	**3052**
16	Непередбачені доходи/витрати		
17	**Чистий прибуток/ збиток банку**	**2900**	**3052**

Балансовий звіт ЗАТ КБ "Донкредитінвест" станом на 01 жовтня 2002 року

Рядок	Найменування статті	01.10.2002р.	01.01.2002р.
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	25961	14351
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ		
3	Кошти в інших банках	40963	37400
4	Цінні папери на продаж		
5	Кредити та заборгованість клієнтів	50405	51790
6	Інвестиційні цінні папери		
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ		
8	Основні засоби та нематеріальні активи	24667	21174
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів		
10	Нараховані доходи до отримання	81	417
11	Інші активи	2858	6277
12	**Усього активів**	**144935**	**131409**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків	450	11000
14	Кошти клієнтів	10361	5802
15	Інші депозити	31686	15183
16	Боргові цінні папери, емітовані банком		
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів		
18	Нараховані витрати до сплати	28	117
19	Інші зобов'язання	621	324
20	**Усього зобов`язань**	**43146**	**32426**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21	Статутний капітал	84364	82084
22	Капіталізовані дивіденди		
23	Акції, що викуплені в акціонерів	-239	-145
24	Емісійні різниці		
25	Резерви	1370	598
26	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	13394	13394
27	Нерозподілений прибуток	2900	3052
28	**Усього власного капіталу**	**101789**	**98983**
29	**Усього пасивів**	**144935**	**131409**

Голова Правління — **В.І.Славінський**
В.о. головного бухгалтера — **Н.К.Шламенок**

Господарським судом м. Києва визнано банкрутом Виробничо-комерційне товариство з обмеженою відповідальністю «R. T. V. Ченал Л. Т. Д.», код ЄДРПОУ 19017434, м. Київ, вул. Комінтерну, 30, п/р 26004012843224 в ВАТ «Державний експортно-імпортний банк України», МФО 322313 та відкрито ліквідаційну процедуру. (Постанова від 03.12.2002 р.).

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий І. В. Капелюшний (03037, м. Київ-37, а/с 53, тел. 249-35-83).

Письмові заяви кредиторів направляти в місячний термін з дня публікації до господарського суду, банкруту та ліквідатору.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справу про банкрутство:

ВАТ «Криворізьке автотранспортне підприємство 14156», код ЄДРПОУ 03116111, 50046, Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, вул. Лозуватська, 118, р/р 26005301140478 у Центрально-Міському відділенні АКБ «Промінвестбанк» (м. Кривий Ріг), МФО 305493, справа № Б29/40/02. Розпорядник майна — Кулак І. М., ліцензія АА № 249984, Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, вул. К. Лібкнехта, 7, тел. — (0564)283051.

Господарським судом Луганської області (пл. Героїв ВВВ, 3а, м. Луганськ, 91000) порушено провадження по справі про банкрутство:

№ 10/157б відносно Товариства з обмеженою відповідальністю «Донбас» (с. В-Суходіл, Краснодонського району Луганської області, 94466; рахунок № 260453012063l в Краснодонському відділені ПІБ, МФО 304234; код ЄДРПОУ 30764129). Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого —Стамбулу Ларису Миколаївну, ліцензія АА № 24883 від 22.10.2001 р., яка мешкає за адресою: м. Луганськ, вул. Радянська, буд. 66, кв. 20.

Постановою Господарського суду Донецької області від 18. XI.02 р. по справі № 3/151Б, було визнано банкрутом ЗАТ «Коліс» (м. Макіївка, вул. Паркова, 58, р/р 26000980114 в Харцизькій філії АКБ УСБ, МФО 334602, код ЕДРПОУ 24163112), відкрито ліквідаційну процедуру строком на 3 місяці та ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ткаченка Павла Володимировича, ліцензія № 250293.

Заяви кредиторів приймаються упродовж місяця від дати публікації оголошення на ім'я ліквідатора за адресою: 83120, м. Донецьк, вул. М. Островського, б.24, кв. 69.

Господарський суд Рівненської області (33001, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) по справі № 3б/31-Б-2 про банкрутство постановою від 09 серпня 2002 року визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру ВАТ «Острозький пивзавод», 35800, Рівненська область, Острозький район, м. Острог, вул. Бельмаж, 97, ІК 00382898.

Ліквідатором призначено Сокотуна Віталія Аполлінарійовича (ліцензія № 249679, 33000, м. Рівне, вул. Драгоманова, 27).

Господарський суд Кіровоградскої обл. порушив справу про банкрутство ремонтно будівельного кооперативу «Темп».

1) Ремонтно будівельний кооператив «Темп» код 13740520 Кіровоградська обл. Гайворонський р-н, смт. Завалля.

2) — розрахунковий рахунок № 26001303012 в Гайворонському відділенні ВАТ «Державний ощадний банк України», МФО 323981;

3) — Господарський суд Кіровоградської обл. вул. Луначарського, 29, справа № 14/99;

4) — розпорядник майна Лопушанський Сергій Олексійович, ліцензія АА № 250338 від 20.02.2002 року.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справу про банкрутство:

ТОВ «Катерина», код ЄДРПОУ 23932249, 49026, м. Дніпропетровськ, вул. Решетилівська, 33/140/, р/р 26005200492001 в АК АПБ «Україна», МФО 305103 (м. Дніпропетровськ), справа № Б 15/71/02 розпорядник майна — Чередниченко О. М., ліцензія № 250312.

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куйбишева, 1-а) від 22.11.2002 р. порушено справу № Б24/219/02 про банкрутство ТОВ «Росія» (52950, Дніпропетровська обл., Межівський район, с. Новопавлівка, вул. Карпінського, 18, ЄДРПОУ 03740306, р/р 26007371128001 в Красноармійській філії Приватбанку, МФО 335236. Розпорядником майна призначено Котенко Олександра Сергійовича (ліцензія АА № 249697.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Сумської області від 19 грудня 2002 року за № 6969-7/289 товариство з обмеженою відповідальністю «Украгропромекспорт» визнано банкрутом та відносно нього відкрито ліквідаційну процедуру (р/р 260021070, МФО 337483 в СОД АППБ «Аваль», код 23996077, м. Суми, вул. Пушкіна, 55).

Господарським судом Сумської області, що знаходиться за адресою: м. Суми, вул. Рибалка, 2, арбітражним керуючим в якості ліквідатора ТОВ «Украгропромекспорт» було призначено Сугоняко Олександра Леонідовича, діючого на підставі ліцензії за № 249815 від 22 жовтня 2001 року (м. Суми, вул. Козацький вал, 2А, тел.: 22-10-80).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) порушив справу № 9/148б від 11.11.2002 р. про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Лучезарний» (94641, Луганська обл., Антрацитівського району, смт. Маломиколаївка, вул. Ювілейна, 3, р/рахунок 260033010457 у відділенні АКБ «Укрсоцбанк» м. Красний Луч, МФО 304085, код 00851577) і ввів мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядник майна Стамбула Л. М., ліцензія АА № 249883 від 22.10.2001 р. (м. Луганськ, вул. Радянська, буд. 66, кв. 20).

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

До уваги акціонерів ЗАТ «Агрофірма «Україна»

Повідомляємо, що загальні збори акціонерів відбудуться 14 лютого 2003 року о 10 годині в приміщенні Южненського будинку культури за адресою: Чернігівська область, Ічнянський район, с. Южне.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2002 рік.

2. Звіт ревізійної комісії. Затвердження річного звіту та балансу Товариства.

3. Про ліквідацію ЗАТ «Агрофірма «Україна».

Реєстрація учасників зборів проводитиметься з 8-00 до 9-45 год. в день скликання зборів за місцем їх проведення.

Правління ЗАТ.

Господарським судом Житомирської обл. (10014, м. Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25) порушено провадження по справі № 119 «б» про банкрутство ПСТ «Макарівка» (13544, Житомирська обл., Попільнянський р-н, с. Макарівка, п/р 260012110 ОД АППБ «Аваль» в м. Житомир, МФО 311528, код 05267529).

Розпорядником майна призначено Ступака О. М. (ліцензія Міністерства економіки України № 410 від 04.04.2000 р., 10029, м. Житомир, вул. Чапаєва, 7).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

ТОВ «Енерготрейд», *код 25407910, зареєстроване Печерською РДА м. Києва, 19.03.1998 року за адресою: м. Київ, вул. Щорса, 27а, кв. 31, повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/771-б від 26.12.2002 р. ТОВ «Енерготрейд» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Вакулу З. М. Претензії кредиторів приймаються за тел. 224-45-15.*

Господарським судом Закарпатської області (88000, м. Ужгород, вул. Коцюбинського, 2-а) порушено справу № 10/346 про банкрутство Приватного підприємства «Галичина-Енерго» (88000, м. Ужгород, наб. Незалежності, 17/4, код ЄДРПОУ 30261883, р/р № 26000776 в АК «Електрон-Банк», МФО 336428). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Бахтина Віталія Віталійовича (ліцензія АА № 419493 від 05.12.2002 р., адреса: м. Ужгород, пр. Свободи, 50, кв. 77).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Підприємство з іноземними інвестиціями, що повністю належить іноземному інвестору «Представництво ТПП «Дюссельдорфа і ІХК ГмбХ Фірменпуль Україна» (Товариство з обмеженою відповідальністю), код ЄДРПОУ 20045335, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців.

Общество с ограниченной ответственностью «АЛЬТЕРНАТИВА», зарегистрированное Харьковской райгосадминистрацией г. Киева 06.05.2001 за № 05600, идентификационный код 31413834, объявляет о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение месяца.

ВАТ «Іпрін» *в публікації № 62 від 03.04.2002 р. в «Голосі України» в інформації про фінансово-господарську діяльність, що публікується емітентом, треба читати в такій редакції: «Дата проведення останніх зборів акціонерів для ВАТ 11 січня 2002 р.»*

Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) порушено справу про банкрутство № 7/378 відкритого акціонерного товариства «Оріхівка-цукор» адреса: с. Новооріхівка Лубенського району Полтавської області.

Рахунок № 26009179732001 в Лубенському відділенні КБ «Приватбанк» ідентифікаційний код: 00372279.

Арбітражний керуючий Болтік С. М. (ліцензія № 047588 від 19.06.2001 р.). Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, Майдан Незалежності, 1) порушив справу № 5/175-Б про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Шепетівська сільгосптехніка» (30400, м. Шепетівка, вул. Судилківська, 92, р/р 260091153 в ХОД АППБ «Аваль», МФО 315966, код ЗКПО 05519215).

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Кунашенка Василя Івановича (м. Шепетівка, вул. Шешукова, 10, кв. 30), ліцензія серія АА № 047951 від 18.01.2001 року.

Претензії кредиторів за заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

В соответствии со ст. 45 Закона Украины «О хозяйственных обществах» ООО «Торговый дом «Союзпродукт», акционер ОАО «Укрхимэнерго», владеющий более чем 10 % акций, созывает внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Укрхимэнерго» *15 февраля 2003 года со следующей повесткой дня:*

1. О внесении изменений в Устав ОАО «Укрхимэнерго» и утверждение его новой редакции.

2. Об отзыве и избрании членов Совета акционерного общества.

3. Об отзыве и избрании членов исполнительного органа общества и ревизионной комиссии.

4. О передаче права ведения реестра.

5. О реорганизации ОАО «Укрхимэнерго».

Собрание состоится 15 февраля 2003 г. в 12.00 в г. Северодонецке, Луганской обл., Гвардейский проспект, 2А.

Регистрация участников собрания будет проводится с 8.00 до 11.45 15 февраля 2003 г. по месту проведения собрания. Для регистрации при себе необходимо иметь документ удостоверяющий личность (паспорт) и сертификат акций (необязательно).

Телефон для справок 8-(05693) 7-77-85.

І знову «Блакитний вогник»

ТЕЛЕ-НОВИЙ РІК

Давно відомо, що все нове — це реанімоване забуте старе. Напевно, до таких добрих і незаслужено забутих раритетів новорічного минулого належить і «Блакитний вогник» — телевізійна програма, без якої важко було уявити повноцінне зимове свято на велетенських радянських теренах. Він був і залишається справжнім культмасовим шедевром мистецтва тих років.

Український канал «1+1» і Перший канал російського телебачення вирішили відродити улюблену програму. Вгамувати ностальгійну спрагу кількох поколінь глядачів, для котрих «Блакитний вогник» довгі роки був таким самим обов'язковим атрибутом Нового року, як і Дід Мороз.

Формат і стилістику новорічної шоу-програми практично збережено. Її зйомки відбувалися в павільйоні кіностудії «Мосфільм» водночас на п'яти сценічних майданчиках.

Новорічної ночі на глядачів «1+1» очікує зірковий концерт за участю Алли Пугачової, Філіпа Кіркорова, Крістіни Орбакайте, Леоніда Агутіна, Анжеліки Варум, Таїсії Повалій, Ірини Білик, Ані Лорак, «Океану Ельзи» і французької гості Патрісії Каас. До того ж ведучі українського каналу на цьому святі привселюдно виступатимуть у незвичному для себе амплуа. Вони репрезентують публіці інші свої таланти: музичні, танцювальні, мистецтво перевтілення тощо.

Олег БАЙДА.

На знімку: Дубль 1: тост за Новий рік виголошують ведучі Людмила Добровольська та Олесь Терещенко.

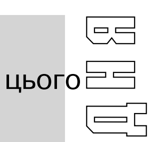
З жартами й приповідками

Якщо чоловік купує для себе білі колготи і бере напрокат чоботи 43-го розміру, значить, цей чоловік... Сніжинка! А взагалі, він ще й артист, і знімається у спільному мультиплікаційно-частівковому проекті ТО «Маски» і Театру КВК «Дещо про Новий рік». Артисти єдиного у світі професіонального Академічного театру КВК з Дніпропетровська, лауреати Шекспірівських фестивалів у Лондоні, Мольєрівського фестивалю в Парижі, жарти яких повторював увесь Союз, об'єднавшись з «Масками», мають намір уже вкотре всіх здивувати й насмішити. Режисер-постановник шоу Євген Вагнер, номінант національного телевізійного конкурсу «Телетріумф», не має сумніву, що багато які з частівок і тостів стануть справжніми бестселерами. Усе це буде доповнено серією яскравих, спеціально створених мультфільмів на тему: «Як зустрічають Новий рік» моряки й військовики, вампіри і відьми (втім, зовсім не страшні!), адже Новий рік зустрічають усі!

31 грудня на СТБ правитиме новорічний бал творча група програми «ДеньОК». Творці «ДеньОКа» хочуть пережити цей день у режимі on-line, таким, яким він буде, з його метушнею, веселощами і очікуванням свята.

А у різдвяні дні у спецвипусках «ДідОК», «СтебельОК» і «СвідОК» покажуть найкращі фрагменти з програм минулого року.

27 ГРУДНЯ

■ *1737 р. У Ніжині народився Микола Бантиш-Каменський, історик.*
■ *1876 р. У Харкові народився співак Іван Алчевський. Працював у Маріїнському та Великому театрах. Засновник і керівник товариства "Кобзар" у Москві.*
■ *1921 р. Декрет ВЦВК про вилучення церковних та монастирських цінностей.*
■ *1932 р. У СРСР запроваджено паспортну систему та обов'язкову прописку за місцем проживання.*
■ *1934 р. У Херсоні народилася Лариса Латиніна, гімнастка, олімпійська чемпіонка.*
■ *1938 р. Встановлено звання Герой Соціалістичної Праці.*

ВИСТАВКИ

Тиха хода постмодерну

У київському Музеї гетьманства відкрито виставку «чистокровних постмодерністів» Геннадія Шликова і Сергія Резніченка.

Експозиція — своєрідна подорож по стилях і художніх контекстах, світом уже опрацьованих, освоєних ідей. Наче гортаєш мистецькознавчий довідник або, швидше, старий добрий шкільний підручник з ілюстраціями. Чи йдеш погожого святкового дня Андріївським узвозом... Такий вихід за межі сьогодні зустрінеш нечасто, та це лиш свідчить про відірваність київської артистичної спільноти від глобальних процесів. Ідеться про всеохоплююче явище постмодернізму, що давно й успішно розробляється у світі. Тиха хода постмодерну — через невеликі яскраві полотна на білих стінах.

ФОТОФАКТ

Напередодні новорічних торжеств українська поп-зірка Аліка порадувала одеситів своїм новим шоу. Щоправда, не всіх одеситів, а лише тих, хто прийшов на її концерти в місцеве нічне вар'єте «Амстердам». Співачка виконала кілька старих композицій зі свого репертуару й нову пісню «Порожнеча». Спеціально для одеських виступів Аліка підготувала танцювальну програму з танцівниками київської студії балетної школи Алли Духової «Тодес».

На знімку: співачка Аліка.

СВІТСЬКЕ

Голлівудський гладіатор святкує перемогу

Рассел Кроу відзначить свої заручини великою вечіркою. Почесний «гладіатор»-оскароносець Голлівуда пообіцяв кинути пити й бешкетувати, щоб завоювати руку й серце своєї австралійської подружки Даніель Спенсер. Він досяг свого. Вечірка з нагоди цієї перемоги відбудеться напередодні Нового року. Веселощі Кроу влаштовує на широку ногу — на організацію свята він витратив 1,5 млн. доларів. Уже закуплено 500 пляшок шампанського.

ДЕСЯТА МУЗА

Художник повертається

Ім'я видатного українця — поета і художника, «батька російського футуризму», уродженця Лебединського району, що на Сумщині, Давида Бурлюка — нині знана і шанована в усьому світі. Підтвердження цього — приїзд на Сумщину зі Сполучених Штатів Америки творчої кіногрупи для зняття фільму про славетного українця. Очолює її мистецтвознавець Роберт Євдаєв, якому за роки дослідження вдалося зібрати безліч документів про раніше невідомі сторінки життя і творчої діяльності Бурлюка. Вони ляжуть в основу кінострічки, присвяченої 120-річному ювілею художника. Операторові фільму, також відомому кінохудожникові Ролану Кармену-молодшому, вдалося зняти чимало цікавих кінокадрів на батьківщині Давида Бурлюка.

За тісної співпраці американців з українським телеканалом «Культура» картина має вийти на екрани в найближчі півроку.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

«Мосфільм» знімає в Харкові

Російський режисер фільму Олександр Велединський відомий телеглядачам як постановник серіалу «Закон». Нині він знімає картину «Рідне» — соціальне кіно, що розповідає про життя молодих людей наприкінці 50-х років минулого століття. Їхні проблеми, складні взаємини з батьками, ровесниками та навколишнім світом розкриваються через образ головного героя, котрого грає молодий актор Андрій Чадов. Участь у створенні картини беруть і корифеї — Володимир Стєклов грає міліціонера, Михайло Єфремов у ролі батька головного героя.

За сценарієм, більша частина дії фільму відбувається в Харкові — тут головний герой закінчує школу і їде до Москви. Харків обрали для зйомок і як місто, що зуміло частково зберегти дух і вигляд 50-х: сад Шевченка, площа Свободи, Держпром, вулиця Халтуріна і Московський проспект — усі ці місця стали знімальними майданчиками фільму.

Микола КОСИЙ.
Харків.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ.**
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311242. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos